UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Septuagesimustertius ar. de castitate bono[rum] religioso[rum] [et] alio[rum] [et] de i[m]munditia malo[rum]. De occasionib[us] luxurie. Prima gula. S[e]c[und]a familiaritas mulierum. Tertia otium ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

obediēter voluit filiū occidere. Sic etiā excuſatur Jepte
qui filiā occidit. Jud.xi.et Samſon q̄ ſe occidit. Jud.xvi.
quia ſpiritusſanctus hoc latēter iuſſerat. Item Aug.li.i.
de ciui.dei. Miles quū obediēs poteſtati ſub qua legiti/
me conſtitutus eſt hoīem occidit:nulla ſue ciuitatis lege
reus homicidij eſt:imo niſi fecerit reus impij deſerti atq̄
cōtempti eſt ꝛc.xxiij.q.v.miles. Ad hāc materiā vide origi
nalia Aug. Hiero. Ambro. Cypriani.ꝛ aliorū.xxiij.q.v.lex
c.cum homo.c.regum.c.non ſolum.c.qui malos.ca.homi/
cidas.c.ſi audieris. c.ſunt q̄dā. c.rex debet.c.ſi homicidiū
c.cū homo.c.cū excōmunicatorū. Itē ꝑpter peccatū va/
ne glorie Dauid angelus dn̄i.lxx.milia de populo interfe
cit.ij.Reg.c.vlti.i.q.iiij.§.his ita.ꝟ.itē dauid. Item do/
minus precepit filijs iſrael/vt pp̄lis amorreorum/chana
neorū/et aliarū nationum/propter peccata eorū nō par/
cerent:ſed oēs morti traderent:et terrā eorū poſſiderent.
xxiij.q.v.§.hinc notandum. Item in lege dn̄i dicit Deu/
tero.xiij. Si frater tuus:ꝛ amicus tuus:ꝛ vxor:que in ſinu
tuo dormit:deprauare voluerint veritatem:ſit man⁹ tua
ſuper eos:et effundes ſanguinem ipſorū.xxiij.q.viij.legi.
Ad idem.c.q.occidit.ꝛ.c.petrus.ꝛ.c.quicunq̄.

¶ Articulus.lxxiij. A

Diſcuſſo longe la/
teq̄ de inobediētia religioſorū nr̄i tpis:
et queſit:et in quibus cōſiſtit vera obe/
diētia. Recta etiā occaſione pertractato
de diſciplina prelatorū:quomodo eā fa/
cere debeant:et ſubditi ſuſtinere:ꝛ quō pñt excōmunica/
re rebelles:ꝛ quomodo illi qui poteſtatē habent:poſſunt

De īho/neſtate religio/ſorum.

licitē occidere impios. Nunc de immūditia vel inceſtu et
eorū fornicationibus:qui mali ſunt religioſi: et caſtitate
et mundītia eorū/qui boni ſunt:tractandū eſt. Tertiū eñ
ſubſtantiale eorū triū q̄ ꝓmittūt: caſtitas eſt.ex̄ de ſta.mo.
cū ad monaſterium.§.ſi.xxvij.q.i.nuptiarū. De fornicatio
ne autē aliquid tractaui in hac.ij.parte.vbi dixi de anacho
ritis/in materia begardorū:in errore eorū/qui dicūt non
eſſe peccatum fornicari.in.§.ſeptim⁹ error.in ar.liij.ſʒ hic

Occa/ſio immū/ditie.

latius pertractabo. ¶ Et primo de occaſionibus fornica/
tionis/materie in religioſis.occaſio autē in eis et in quo/
cūq̄ immūditie vna quidem eſt gula. Cōmuniter eñ reli
gioſi iſtius temporis gaſtrimargi.i.guloſi ſunt. Gule au/
tem due ſpecies ſunt.crapula.i.cruda epula. ꝛ ebrietas.i.
potus extra menſurā. Rom̄.xiij. Non in comeſſationib⁹ꝛ
ebrietatib⁹.ex̄ de vi.et ho.cleri.a crapula.vbi de h̄. vtrūq̄
iſtoꝝ luxuriam prouocat. De vino dicit apl̄us ad Ephe.
v.ꝛ.xxxv.diſt.in palea.vinolentum.vinum ꝛ ebrietas incē
dium eſt.ibi. Nolite inebriari vino in quo eſt luxuria. non
formaliter:ſed ꝑ accidēs.ex̄ de iureiurā.ꝛ ſi chriſt⁹. Hiero.
Luxurioſa res eſt vinuʒ.xxxv.diſt.luxurioſa res eſt. Et ite
rū ibi Proſper.c.luxuriā. Luxuriam facit et nutrit vini ꝑ/
ceptio nimia:non natura. Noe in ebrietate nudauit femo
ra. Gen̄.ix.xxxv.diſt.§.i.ꝛ.c.vi. Item loth inebriatus cōcu/
buit cū filiabus. Gen̄.xix.de quo.xxxv.diſt.§.i.ꝛ de quo di
cit Ambro.ꝙ fuit in eo ebrietas inceſtus origo.xxxv. diſt.
ſexto die.xv.q.i.inebriauerunt. et Hierony. Venter mero
eſtuans facile deſpumat in libidinem.xxxv.diſt.§.i.ꝛ in pa
lea venter. Innocē.iij. Ebrietas et mentis inducit exiliū:
et libidinis prouocat incentiuum. vt in.c.a crapula.ex̄ de
vi.et honeſt.cle. Venter ꝛ genitalia ſibimet vicina ſunt:vt
ex vicinitate membrorū/confederatio intelligatur vitiorū.
xliiij.diſt.§.i. Nabuzardā princeps coquoꝝ muros hieru/
ſalem deſtruxit.iiij.Reg.vlti. quia venter cui multitudo
coquorum deſeruit: edificia virtutum ad ſolum redigit.
xliiij.diſt.§.i. ¶ B Nilus monachus ait. Caſtitatē ge
nerat continētia.concupiſcentia autem gule mater libidi
nis eſt.vt pre.c.a crapula. Qui impugnatur a ſpiritu for/
nicationis concupiſcentie ſaturitatem percipit. verſus.
Subtrahe ligna foco ſi vis extinguere flammam:
Si carnis motus ocia vina dapes. Qui repleuerit ven
trem et promiſerit caſtitatem:ſimilis eſt ei qui dicit ſe poſ
ſe refrenare ignes in palea vel ſtipula.quēadmodū enim
ignis impetum in arundineto diſcurrentē coercere impoſ
ſibile eſt:impetum libidinis ardentem ſic impoſſibile eſt
in ſaturitate cōpeſcere. Columna cōfirmatur ſup baſim:
et fornicationis paſſio in ſaturitate requieſcit.huc uſq̄ ni
lus. Hiero.in Michea. Eccleſie principes qui delicijs af
fluunt:ꝛ inter epulas atq̄ laſciuias pudicitiam ſe ſerua/
re credunt:propheticus ſermo deſcribit/ꝙ eijciendi ſunt
de ſpacioſis domibus lautiſq̄ cōuiuijs ꝛc.xxxv.diſt.eccle/
ſie. Bern̄. Periclitatur caſtitas in delicijs.humilitas in di
uitijs:pietas in negotijs:veritas i multiloquio:charitas
in hoc ſeculo nequā. Nilus. Lignorum copia ingentem ſu
ſcitat flammam.multitudo autem eſcarū nutrit concupi/
ſcentiam.flamma ignis obſcuratur deficiente materia:et
eſcarum indigentia deſideria carnis marceſcunt.ſpinas
germinat terra inculta:et mens guloſi germinat cogita/
tiones turpiſſimas.neſcit dolorem ignis corpus mortuū:
neq̄ cōtinens cōcupiſcentie mortue voluptatem. Nō mi
ſerearis corpori ſi laſſitudinē defleat:nec velis ſaginare
eum affluentia eſcarum.ſi enim preualuerit:inſurget ad/
uerſum te:ꝛ bellum ſine federe cōmouebit aduerſum te/
donec capiat animā tuam.et quaſi ſeruum tradat ſpiritū
fornicationis vitio.huc uſq̄ Nilus. ¶ Caſſianus in.v.lib.
de gaſtrimargia ait: Quibuſlibet eſcis refectus venter ſe
minaria luxurie parit. Sodomitis cauſa luxurie ſaturi/
tas extitit panis. Eze.xvi. Et quia per ſaturitatem panis/
inextinguibili carnis ardore fuerunt ſucceſſi/iudicio dei
celitus igne ſulphureo concremātur. Cū ſi illos panis ni/
mietas ad tam preruptum flagitiorum precipitium vitio
ſatietatis impegit:quid cenſendum eſt de ijs qui vegeta/
to corpore perceptionem carnium et vini inmoderata li/
bertate preſumunt:nec quantuʒ expetit imbecillitas:ſed
quantum libido animi ſuggerit:vſurpantes hec cum car/
nis cura in deſiderijs/cōtra apoſtolum Rom̄.xiij.diſt.v.
non mediocriter.in ſi.vbi etiā de hoc in gloſ.ſi. Idem in
eodem. Non habet ꝑpetuam caſtimonie puritatem quiſ/
quis non iugem tēperantie equalitatē tenere cōtent⁹ eſt.
Rom̄.ix. Idem in eodem. Nunquid poterit ardētis cōcu/
piſcētie ſtimulos cohibere/quiſquis deſideria gule refre/
nare nequiuerit: Interioris hoīs caſtitas virtutis huius
conſummatione diſcernitur. Nunq̄ eñ robuſtiorib⁹ emu/
lis colluctari poſſe cōfidas eum quem in leuiori conflictu
conſpexeris ab infirmioribus paruiſq̄ ſuperari. Idem
in eodem. Impoſſibile eſt ſaturum ventrem pugnas inte
rioris hominis experiri:nec bellis robuſtioribus attenta/
ri dignum eſt eū qui poteſt deijci leuiori conflictu. ¶ Itē
Climacus in gradu.xiiij.de gula. Gula eſt delectationuʒ
libidinis foris fornicationis patratrix.tribulatio vero vē
tris conciliatrix eſt caſtitatis. Quis ſuuʒ ventrem ꝛ fouet
et cōtendit ſpm̄ fornicationis extinguere: ¶ Immūdus
demon gule recedit poſt cibi repletionem: ꝛ fornicatiōis
ſpm̄ nobis mittit.qui veniens et inueniens ventrem gra/
uatum ſomno:ligat pedes eius et manus:ꝛ oīa quecūq̄
voluit de reliquo fecit:et corpus ꝛ aīam phantaſijs et in/
quinationibus ꝛ collutionib⁹ fedauit ꝛ ſordidauit. Am/
pla et ſpacioſa eſt via ventris:que ducit in fornicationis
perditionem. Mat.vij. Luc.xiij.et multi ſunt qui vadunt
per eam.l.diſt.tua.q2 anguſta ꝛ arcta eſt ieiunij ꝛ abſtinē/
tie via:que ducit in vitaʒ caſtitatis:ꝛ pauci ſunt qui ingre/
diuntur per eam. xxviij. diſt.de his. filius primogenitus
gule/miniſter fornicationis. vincens gulam ad impaſſibi
litatē et caſtitatē aſcendit. Huc uſq̄ climacus. ¶ C Se/
cunda occaſio et materia fornicandi religioſis et cuicūq̄
eſt cōuerſatio mulierum ꝛ iuuenum. Unde Nilus. Oleū
enutrit lucernam:ꝛ ignem luxurie cōfabulatio mulierū.
ꝑfacies mulieris ſagitta eſt virulēta. Infixit vuln⁹ in aīa:
ꝛ venenū ibi repoſuit:et quanto magis memoratur: am/
pliorem putredinem operatur. Qui cauet hec iacula:nō ſe
ingerit ſolennitatum frequentie: neq̄ in feſtiuitatibus

quaſi amens

quaſi amēs. ⁊ ſtupidus circumuagatur. Melius nāq; eſt
manere in domo ⁊ vacare orationibus: q̄ ſi putet hono⸗
rare feſtiuitates: et cum inimicis conſideat. facit opti⸗
me q̄d legitur ⁊ no. xxiiū. q. j. odi. in glo. ar. contra. ¶ Itē
Nilus. Fuge cōfabulationes mulierū ſi caſtus eſſe volue
ris: ⁊ ne tribuas eis fiduciam aliquando audere in tuis
conſpectibus comparere. Religionem in initijs aut ha⸗
bent aut ſimulant: poſtea audebunt oīa procaciter. Pri⸗
ma cōfabulatione obtutum hn̄t deorſum: loquuntur mi⸗
tius: ⁊ compatiendo lachrymas fundunt: habitum prefe
runt honeſtatis: ⁊ ingemiſcūt amariter. ſciſcitant̄ de pu⸗
dicitia: ⁊ cum deuotione auſcultāt. Scdō iuiſti ⁊ vidiſti: ⁊
puſillo innuunt. Rurſum tertio: ⁊ incendunt procaciter.
Subriſiſti: ⁊ ille pfuſe riſere. Exornantur deinde ⁊ euidē
ter ſe tibi oſtendunt. obtutum componunt vt annuntient
paſſionem. ſupercilia extendunt ⁊ palpebras ſubuertunt.
denudant ceruices. ⁊ toto corpore franguntur. verba lo⸗
quuntur quibus paſſio emollitur: ⁊ loquelā ſtudēt ſedu⸗
ctionis, vt auditum permulceant. ⁊ in oībus his aīam tu
am impugnant. Hec autem efficiuntur tibi hami ineſcan
tes ad mortem: ⁊ velut nebula multimoda trahēs in per
ditionem. Non te decipiant verbis cum modeſtia abuten
tes. Abſconſum namq; in eis eſt venenum beſtiaꝝ nequiſ
ſimum. Magis appropinqua igni ardenti q̄ mulieri no
uelle: quū ipe maxime ſis iuuenis. Igni namq; accedēs
quum dolueris cito exilies. mulieris vero ſermonibꝰ emol
litus, non facile valebis abſcedere. Germinat herba que
ſecus aquam cōſtiterit: ⁊ paſſio libidinis in cōfabulatio⸗
ne mulieris. Fluctus maris cōminatur periculum. forma
mulieris parturit pernicieꝫ. Forme pulchritudo peius q̄
procella. cōſurgunt procelle: ſed quidē ob vite deſideriū
inter eas poſſumus tranare. ſpecies autem mulieris ſi ſe
mel deceperit: etiam ipſam vitam contemnere facit. Exo.
iij. Rubus ſolitudinis flammā ignis effugit illeſus. ⁊ pu⸗
dicus remotus a mulieribus non eſt inflammatus libidi
nis vitio. Sicut ignis memoria non comburit mentem:
ſic nec paſſio preualet ſi non fuerit p̄ſens materia. Si mi
ſertus fueris hoſtis erit tibi inimicus. Seneca. Caue ti⸗
bi de inimico recōciliato. Et ſi pepceris paſſiōi: inſurget
ſuper te libidinoſa illecebra. Ad voluptatem pertrahit fa
cies mulieris impudice. caſtum vero cōmouet ad glorifi⸗
cationem dei. Si quieuerit paſſio in confabulationibus
mulierū: ne credideris ei quaſi impaſſibilitatem tibi pro⸗
mittat. Nam canis qn̄ cōmouerit caudam: cōgaudet. ſi⸗
quidē ſi capiat a turba. foris autem progrediēs ꝓpriam
oſtēdit nequitiā. Qn̄ mulieris memoria impaſſibilis effi
citur: ⁊ phantaſia eius nō cōmouet paſſionem: tunc exiſti
mato fines conſcendere caſtitatis. qn̄ aūt figmentū eius
te ad contemplationem ſuſcitat: ⁊ membra eius pōt coa⸗
ptare virtutibus: tunc cōfide in natura eſſe virtutis. Sed
nec ſic velis remorari in eius cogitationibus. neq; multū
voluas in mente tua formā mulieris. eſt enim paſſio que
facile in aliud transfert. ⁊ periculum hꝫ in proximo. ⁊ res
de facili ad ſuam naturā reuertit. ff. de pac. ſi vnꝰ. ar. xxxv.
di. ab exordio. Natura caſtiſſima corrumpitur: ſi diutius
phantaſie mulierū in animo immorentur. In paleis ſi re
tardet ignis: excitat flammam. ſic memoria mulieris ſuc⸗
cendit cōcupiſcentiam. hucuſq; Nilus. ¶ Iteꝫ Io. caſſia
nus in. vj. li. de ſpiritu fornicationis ait. Humani generis
conditor: opificij ſui naturā pre omnibus emendationēq;
cognoſcens, illic curam adhibuit medicine vnde cauſas
morbi principaliter nouerat emanare: inquiens. Mat. v.
Qui viderit mulierem ad cōcupiſcendum eam: iam me⸗
chatus eſt eam in corde ſuo. xxxij. q. v. qui viderit. Petulā
tes oculos notans, nō tam eos arguit: q̄ illū interiorē ſen
ſum qui officio eorum male vtitur ad videndum. ¶ Su
p verbo aūt illo decalogi, Nō mechaberis ⁊c. dicit Augu.
Non mechaberis. id eſt non ibis ad aliquam aliaꝫ preter
vxorem tuam. Tobie. iiij. Attende tibi fili ab omni fornica
tione: ⁊ preter vxorem tuam nunq̄ patiaris crimen ſcire.
Tu enim hoc exigis ab vxore: non vis hoc reddere vxori:
quū debeas in virtute p̄cedere vxorē. xxxij. q. v. nō mecha⸗
beris. ⁊. q. vj. nō mechaberiꝫ. Turpe eſt aūt vt vir dicat nō
poſſe fieri q̄d femina facit: vir nō pōt. Noli aūt dicere, vxo
rē nō habeo. ad meretricē pgo. nec hoc p̄ceptū violo quo
dicitur, non mechaberis. Iam eñ noſti preciū tuum. iam
noſti quid māduces: q̄d bibas. imo quē māduces quē bi
bas. Abſtine ergo te a fornicationibus. Quum eñ imagi
nem dei quod es tu, corrumpis per fornicatiōes ⁊ deflue
tias libidinis: ipſe etiā dominus q̄ ſcit quid tibi vtile ſit,
hoc precipit: ne per illicitas voluptates corruat templuꝫ
eius quod eſſe cepiſti. ad hec. xxxiiij. di. audite chariſſimi. q̄
eſt palea. de pe. di. j. agite. xxxij. q. iiij. meretrices. Itē Hie⸗
rony. ſup p̄dicto verbo, Qui viderit mulierem ⁊c. Inter
paſſionem ⁊ ꝓpaſſionem hoc intereſt: q̄ paſſio reputat̄
pro vitio. ꝓpaſſio licet vitij culpam habeat: nō tñ erit in
crimine. Ergo qui viderit mulireem ⁊ aīa eius fuerit titil
lata: hic ꝓpaſſione pcuſſus eſt. Si ergo conſenſerit: de ꝓ⸗
paſſione tranſiuit ad paſſionem. ⁊ huic non voluntas pec
candi deeſt: ſed occaſio. Quicunq; ergo viderit ad con⸗
cupiſcendam: ſi ſic aſpexit vt concupiſcat ⁊ facere diſpo⸗
nat: iſte recte mechatus dicitur in corde ſuo. ¶ Itē Aug.
Nam tria ſunt quibus impletur peccatuꝫ. di. vj. in palea.
ſed penſandum. de pe. di. ij. ſicut tribus. ſcꝫ ſuggeſtio: que
per memoriam fit ſiue per corporis ſenſus. Et ſi frui dele
ctauerit: delectatio illicita refrenāda eſt. Si autem cōſen
ſio facta fuerit: plenum peccatum erit. Uerum tamen de⸗
lectatio ante conſuetudinem vel nulla eſt vel tenuis: cui
conſentire peccatum eſt. Si autem ⁊ in factum proceſſe⸗
rit: videtur ſatiari ⁊ extingui cupiditas. Sed poſtea quū
ſuggeſtio repetitur: maior attenditur delectatio. que ad⸗
huc minor eſt q̄ illa que in cōſuetudinē vertitur. quā vin
cere difficile eſt. Adde hic q̄ ſcripſi ⁊ additionaui. ſ. in. ij.
parte. in. iij. c. Hiere. in lr̄a Ayn. in verbo Oculus meus.
in ar. vj. ⁊ in ar. lij. §. ſeptimꝰ. in prin. Grego. in. xxj. moral.
Quiſquis vero incaute exterius reſpicit: plurimum in de
lectatione peccati cadit: atq; obligatus deſiderijs incipit
velle quod noluit. Ualde namq; caro deorſum trahit. ex
de renun. c. j. ⁊ ſemel ſpecies forme cordi p oculos illiga⸗
ta, vix magni luctaminis manu ſoluitur. Prouidendum
ergo nobis eſt. q: intueri nō debet q̄d nō licet concupiſci.
Ut eñ munda mens in cogitatione ſeruet̄: a laſciuia vo⸗
luptatis ſue deprimendi ſunt oculi quaſi quidam rapto⸗
res ad culpam. De aſpectu mulierum. j. c. ar. ꝟ. eſt etiam
religioſis. ⁊ ibi etiam ſequitur de collocutiōe mulierum.
¶ Itē ibi Chryſo. Si ergo velis continue pulchris facie⸗
bus oculos infigere: capieris omnino: etſi bis vel ter for⸗
taſſe poſſis continere. non eñ es extra humanam naturā
Qui autem flammam ſemel accendit viſa muliere, etiā
ea abſente format apud ſe imagines turpium actionum:
a quibus multoties proceditur ad opus. Et ſi aliqua ſe
ornando oculos hoīm ad ſe attraxerit etiam ſi nulli pla⸗
gam intulerit: penam patietur extremam. q: nocere ten⸗
tauit. de pe. di. j. in prin. in. ll. ibi canonizatis. ⁊ cauſam ma
li dedit quātū in ſe fuit. ex de homic. de cetero. vbi de hoc.
⁊ de iniurijs. c. ſi. Uenenum enim confecit: etſi nullus q̄
bibat inuentus eſt. Quod autem viris dicit: hoc ⁊ ad fe⸗
minas loquitur. i. viro. xxxij. q. v. cum caput. capiti enim lo
quens ⁊ corpori perſuadet. Item Io. caſſianus in. vj. li. de
ſpiritu fornicationis. Purgationis fornicationis prima
eſt cuſtodia, vt memoriā ſecus feminei q̄citiſſime de cor
dis noſtri receſſibus extrudere [illegible]nemꝰ. ne talis memo⸗
ria moroſa precipitet mentem: ⁊ cogitationes noxias poſ
ſit inſerere. ¶ Itē Ioā. Climacꝰ in. xv. gradu de caſtitate
ait. Quidam monachi plerunq; degentes cum femina
ex hoc in concupiſcentia omnino non impugnantur: nec
in tentationem inducuntur cogitationum, qua ex re bea
tificauerunt ſeipſos miſerabiles: ignorātes quia vbi ma⸗
ior interitus, ibi opus minoris cuſtodie non exiſtit. Nam
propterea hoſtis callidus eos tunc nō impugnat: vt fiduꝫ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tiam ⁊ libertatem cum mulieribus conuerſandi accipien
tes turpius corruant. Ite; idem ibidem. Uidi deliciãtes
⁊ cõuiuantes: ⁊ ad tempus non ſtatim inquinatos. Uidi
quoqꝫ cum mulieribus comedentes ⁊ cõmorãtes: ⁊ nullã
tunc ad preſens meditationem aut intẽtionem malignã
habentes vel cogitantes. Hinc quidẽ igitur ipſi ſeducti/
cõfidentes ⁊ pariter ſuiſpſorum curam ⁊ vigilãtiã exuen/
tes/ quando putabant pacem habere: ⁊ in ſuis cellis ſecu
ritatem ⁊ quietem certam poſſidere: ſunt paſſi extermini
um ⁊ interitum repentinum. Idem in eodem. Quidã pa
trũ expertus dolum demonis narrauit, qm̃ plerumqꝫ de
mon fornicationis perfecte ſe ſubtrahit: ⁊ ſummã religio
ſitatem reuerentiam ⁊ honeſtatẽ monacho/ ⁊ ſm tẽpus
lachrymarũ fontem ſubmittit ⁊ ingerit. Quũ vero ei ſug
geſſerit cum mulieribus familiariter loqui ⁊ reſidere: et
admonere eas ad caſtitatis honeſtatem ⁊ continentiam
⁊ memoriam mortis ⁊ eterni iudicij: vt propter ſermonẽ
⁊ fictam religioſitatem preoccurrãt lupo miſerabiles ꝑt
paſtori: ⁊ de cetero conſuetudine ⁊ familiaritate contra/
cta ⁊ ſecuritate ⁊ confidentia facta tunc lapſum ⁊ ruinaz
miſerrimus ipſe ſuſtineat. Fugientes fugiam⁹ vt fructũ
non videamus nec audeamus de quo nunqꝫ guſtare or/
dinati ⁊ cõſtituti ſumus. Miror eñ ſi dauid propheta. ſ.
Re. xj. de pe. di. j. §. ex his itaqꝫ. §. dicendũ quoqꝫ. ⁊ de pe.
di. ij. §. opponitur vriaz. §. vnde quid. §. ⁊ tñ. nos ipſos for
tiores reputamus. quod nature impoſſibile eſt. huculqꝫ
Joã. Cli. ¶ Dixit Abraam diſcipulus abbatis. Siſoy ad
eum. Pater ſenuiſti. eamus parum iuxta mundum. Dixit
ei ſiſoy. Ubi non eſt mulier illo eamus. Dixit ei abraaz. Et
vbi eſt locus qui non habeat mulierem: niſi forte in ſolitu
dine? Dixit ei ſenex. Ergo in ſolitudinem me tolle. ¶ Cui
dam ſeni ſeruiebat quidam frater ⁊ quedam virgo. acci/
dit vna die ꝙ vterqꝫ ſibi ad ſenem venientes occurrerunt
in via. Quumqꝫ ſero facto ad ſua remeare nõ poſſent: im
prudenter egit: ⁊ cauſam criminis preſtitit. lxxxiij. di. error.
facit quod legit̃ ⁊ no. ex̃ de iude. ita. ⁊ i gloſ. ar. poſuit mat
tam ſenior inter vtroſqꝫ vt dormirent. Frater ille carnis
ſue pugnam non ferens/ miſerandã virginem ſtuprauit.
quod peccatum ex occaſione ꝑpetratum eſt. ex̃ de eo q̇ co/
gno. conſan. vxo. veniens. ij. ibi. Et qñ ſe opportunitas in
gerebat cognoſcebat vtramqꝫ. ¶ Quidã ſenex egrotãs
videns laborem fratrum ſibi ſeruientium: dimiſſo deſer/
to iuit in Egyptũ. cui tñ dixit abbas Moyſes ꝙ nõ iret:
q: in fornicationẽ caderet. cui ſenex cõtriſtatus ait. Mor/
tuum eſt corpus meum: ⁊ tu mihi iſta dicis? Quum ergo
abijſſet in Egyptum: virgo quedam fidelis obtulit ſe in
eius obſequiuz. Et poſt aliquãtulũ temporis quum pau/
lulũ cõualuiſſet: incurrit in eam. ⁊ cõcepit. Et interroga/
ta a vicinis, a quo: dixit ꝙ a ſene. Illis vero nõ credẽtib⁹/
dixit ſenex. ego h feci. Sancta verecũdia ⁊ cõfeſſio. de pe.
di. iij. ille rex. ⁊ diſtin. j. quẽ penitet. ſꝫ cuſtodite mihi infan
tulũ quem pepererit. Ablactatum autem eum tulit ſenex
in humeris ſuis. ⁊ die q̇ erat feſtiuitas in ſcythia itrauit
ad multitudinem fratrũ. Illi aũt videntes fleuerũt. ⁊ di/
xit ſenex. Uideris infantem hunc: filius eſt inobedientie.
Cauete ergo vos. q: in ſenectute hoc feci. ⁊ orate pro me
Quia iſte ſibi non pepercit: deus ſibi pepercit. ignouit ei
chriſtus: q: etiam ipſe peccatum ſuum publice agnouit.
de pe. di. j. veritas. cum. §. pte. quecũqꝫ. al's ſunt. §. ſub. c. q̇s
aliqñ. Ubi etiam dicitur per Aug. in perſona peccatoris.
Tu ne punias q: ego punio. Et ignoſce q: ego cognoſco.
pergens ad cellam ſuam ad initium prime conuerſionis
ſue reuerſus eſt. ¶ Item quidam frater iter faciens ſecũ
ſuam matrem habebat iam vetulam. qui quum veniſſent
ad quendam fluuium: non poterat illa tranſire. ⁊ tulit fi
lius ſuus frater ille pallium ſuum: ⁊ inuoluit manus ſuas
ne aliquo modo tangeret corpus eius. ⁊ ita portãs eam
tranſiuit fluuium. Dixit autez mater ei. vt quid operuiſti
man⁹ tuas fili? Reſpõdit. Quia corpus mulieris ignis
eſt. xxxij. diſt. hoſpitiolũ. cum. c. ſequenti. Hiero. Quid ar/
denti corpuſculo oleum adijcim⁹? facit. xxxiij. q. iiij. vir cũ
propria. ibi. Qui in igne poſitus neſcit ardere. ¶ Greg.
in. iiij. li. dialogorũ. ⁊ eſt. xxxij. di. preſbyter. Quidam gre/
cus preſbyteram ſuam a tempore accepti ſacri ordinis vt
ſororem diligebat. ſed quaſi hoſtem cauebat. ⁊ ad ſe nun/
qꝫ ꝓpius accedere ſinebat. Tandem ad extrema dedu/
ctus eſt poſt longam etatem. Quẽ quum preſbytera ſua
conſpiceret ſi quod ei adhuc vitale ſpiramen ineſſet. nari
bus ei⁹ appoſita curauit aure cognoſcere. Quod ille ſen
tiens quantum a viſu potuit/ ſe recolligens ait. Recede
a me mulier. adhuc igniculus viget. paleã tolle. Ad quẽ
ſtatim apoſtoli Petrus ⁊ Paulus venerũt. quos vidẽs
ait. Ecce venio. gratias ago. ⁊ inter hec vba aiam reddi/
dit. Grego. iij. libro dialogorum ſic ait. Quid diuina mi/
ſericordia circa Andreã Fundane ciuitatꝫ epiſcopũ fece
rit: quatenus legentes vt videant exhortor. qui corpus
ſuum continentie dedicant: habitare cum feminis non p̄
ſumant. ne ruina menti tanto magis repentina ſubrepat:
quãto plus ad hoc quod male concupiſcitur in preſentia
concupite forme famulatur. Hic nempe vir venerabilis
plenus virtutibus quamdam ſanctimonialem certus de
ſua eiuſqꝫ continentia ſecum habitare permiſit. Ex qua
re actum eſt vt antiquus hoſtis apud eum aditum tenta/
tionis inueniret. Nam cepit ſpeciem illius oculis mentis
imprimere: vt illectus nefanda cogitaret. Nam ⁊ vn⁹ ma
lignus ſpiritus animam ei⁹ per ſpeciem illius ſanctimo/
nialis in tentationem carnis commouit. adeo vt in tergũ
illius ſanctimonialis epiſcopus blãdiens alapam daret.
Quaz tentationem epiſcopus per quendam iudeum q̄
hoc audierat in conuentu demonum/ ſciens: ⁊ orationi
ſe dans: non ſolum illam ſed omnem quoqꝫ feminam de
ſuo habitaculo expulit. atqꝫ omni illa tentatione fundit⁹
caruit. xxxij. di. hoſpitiolum. ¶ Item in vitis patrum legi
tur ꝙ quidam frater multum tentabatur de quadam pul
chra muliere nupta: quam viderat in ſeculo. que tandem
mortua fuit. quod ille frater audiens iuit de nocte ad ſe/
pulcruz ei⁹: ⁊ fodiens extraxit de putredine corporis ei⁹.
⁊ portauit in cellam. ⁊ ponẽs frequẽter ante ſe ⁊ os ſuu/
dicebat ſibi. Ecce quod deſiderabas. ſatiare ex eo. ⁊ ſic fa
ciebat donec ſatietate fetoris morerẽtur cõcupiſcẽtie ei⁹.
bon⁹ medic⁹ fetore fetorẽ expellẽs. ar. ex̃ de re. iur. ois res.
Item dixit ſenex. Cum muliere non comedas: etiam ſi
ſit mater vel ſoror: que pugnam augent. ¶ Item Joan.
caſ. in coll'. Serapionis de octo vitijs ait. Puritati ſtudẽ/
tibus plurimũ confert vt carnaliũ paſſionum ipſas mate
rias ſibi primitus et penitus ſubtrahant: quibus poteſt
vel occaſio vel recordatio earũdem paſſionum egrotan/
tium adhuc aie generari. Neceſſe eſt enim vt morbo du/
plici duplex adhibeatur curatio. Nam corpori (ne carna/
lis concupiſcẽtia in effectũ tentet prorũpere) neceſſario
effigies et materia illiciens ſubtrahenda eſt. et animenti/
hilominus ne eam contagionẽ concipiat/ attentio et me/
ditatio ſcripturarũ et ſolicitudo peruigil ac remotio ſo/
litudinis vtiliter apponenda. ¶ Item Joan. caſſ. in coll'.
Sereni de mobilitate aie dicit de abbate Paulo/ ꝙ quũ
ad viſitandum quẽdam fratrem eunti mulier occurriſſet
offenſus occurſu eius tanta fuga ad monaſterium eſt re
uerſus/ pretermiſſo quod arripuerat viſitationis officio
quanta nullus a facie leonis aufugeret. quod licꝫ caſtita
tis et puritatis ardore feciſſet: tamen quia nõ habuit ſciẽ
tiam (non enim ſolã familiaritatẽ que vere eſt nocia fe/
minarum: ſed ipſam quoqꝫ figuram ſexus illius credidit
execrandam) tali confeſtim correptione percuſſus eſt: vt
eius vniuerſuz corpus paralyſis valetudine ſolueretur.
Dicitur paralyſis a para quod eſt dis et lyſis quod eſt ſo/
lutio quaſi corporis diſſolutio. Eſt autem paralyſis leſio
partis cum priuatione ſiue diminutione ſenſus vel mot⁹
vel vtriuſqꝫ. Eo autem redactus eſt: vt infirmitati ei⁹ nul
lo modo virorum diligentia deſeruire ſufficeret: niſi ſola
ei in quodam cenobio virginum per annos fere quatuor

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ideſt vſq̃ ad vite ſue terminum muliebris ſedulitas mini
ſtraſſet. a quo tamen tanta virtutum gratia procedebat
vt quum de oleo quod cadauer ſuum potius ꝙ corp⁹ con
tigiſſet vngerentur infirmi: confeſtim cunctis valitudini
bus curarentur. ¶ Item in vitis patrum quidam frater
in templo idolorum vidit ſathanam ſedentẽ et omnẽ mi⸗
litiam adſtantem ei. et quum multi ſpiritus narrarent ei
mala que fecerant: ⁊ hec ei pauca et parua viderentur ei:
iuſſit eos flagellari. Alius vero demon adueniens ado⸗
rauit et ait. In eremo fui .xl. annis impugnãs quemdam
monachum: ⁊ hac nocte preualui vt facerem eũ fornica⸗
ri. Quod diabolus audiens / ſurgens oſculatus eſt eum.
⁊ tollẽs coronam quam in ſuo habebat capite: fecit eum
ſedere prope ſe: coronans eum illa corona dicẽs. Magnã
rem fortiter egiſti. Et propter hoc ille frater fact⁹ eſt mo⸗
nachus. ¶ Item narrat Joan. caſſ. in dicta coll. Sereni
ꝙ quum quidã ex fratribus in quodam antro quadam
nocte manſiſſet: cepit ſubito cateruas demonum intueri.
inter quas vnus magnitudine cunctis procerior ⁊ vul⸗
tu terribilior aduenit. qui vniuſcuiuſq̃ actus cepit diſ⸗
cutere. ⁊ eos qui eorum emulos homines necdum po⸗
tuiſſent circũuenire / velut pro mercede a conſpectu ſuo
iubebat expelli. illos vero qui nuntiabãt ſibimet cõſigna
tos decepiſſe / ſummis laudibus attollebat. In quorũ nu⸗
mero quum quidam nequiſſimus ſpũs letior adueniſſet:
aſſeruit quemdam monachum poſt .xv. annos quibus eũ
iugiter obſediſſet: ipſa nocte ruina fornicationis turpiter
eliſiſſe. ſuper quo magnis preconijs a principe tenebra⸗
rum coronatus abſceſſit. Frater autem viſionem videns /
accedẽs ad locum vbi ille habitabat monachus: inuenit
ꝙ ille monachus monaſterio derelicto / cum quadã puel
la caſu miſerabili corruiſſet. ¶ Item Jo. caſ. in coll. abba
tis Joannis de fine cenobite ſic ait. Quemadmoduꝫ cor⸗
pori vſus libidinis carniſq̃ vicinitas: ita etiam menti me
moria eius penitus eſt ſubtrahenda. ſatis enĩ ꝑiculoſum
eſt adhuc infirmis pectoribus vel remiſſam recordatio⸗
nem huius paſſionis admittere. ita vt nonnunq̃ eis ſub
recordatione ſanctarũ feminarum velut ſub ſacre lectio
nis hiſtoria noxie titillationis ſtimulus excitetur. cuius
cauſa ſeniores noſtri huiuſmodi lectiones ſub preſentia
minorum ſolent conſultiſſime preterire. Sane perfectiſſi
mis quibuſq̃ ⁊ ſummo affectu iam caſtimonie confirma
tis ꝓbationes quibus ſe examinare valeant deeſſe non
poſſunt: quibus perfectiſſima mẽtis integritas ⁊ cordis
incorrupta conſcientie iudicio comprobetur. Erit enim
cõſummatiſſimo viro probatio ſui: ſcꝫ qui radicem mor⸗
bi huius luxurie penitus iam ſe extirpaſſe cognouerit: ex
plorande gratia caſtitatis interdum etiã aliquã explora⸗
tione ſui imaginationem femineam poſſit admittere. Ce
terum ab ijs qui minus firmi ſunt: hanc examinationem
nullatenus conuenit vſurpari. vt coniunctionem femine
am ⁊ palpationem quodãmodo teneram ac mollem cor⸗
de ꝑtractent. erit enim eis noxia: nõ ſalubris. Quũ ergo
perfectiſſima quis virtute fundatus / ad illecebram blan
dientium cogitationum nullum mentis aſſenſum. nullã
cõmotionem carnis in ſe deprehenderit excitari: certiſſi⸗
me puritatis ſue capiat documẽta. ita vt ad hanc ſe firmi
tatẽ puritatis exercens / caſtitatis atq̃ incorruptiõis bo⸗
nũ non ſolum mente poſſideat: ſꝫ etiam ſi corporalẽ femi
ne attactum cauſa cuiuſuis vt adſolet neceſſitatis attule⸗
rit: paſſionis ſenſum penitus ignoret. ¶ Item Jo. caſſ. in
coll. abbatis Pinufij de fine penitentie ſic ait. Solet etiã
frequenter accidere vt dum vel ſuos vel aliorũ lapſus im
peritorum quiſpiam miſerãtis retractat affectu: ipſe etiã
ſubtiliſſimi teli voluptario perſtrigatur aſſenſu. ⁊ initiuꝫ
ſub ſpecie pietatis exorſũ obſceno ⁊ noxio fine cõcludat.
⁊ quod erat ad remediũ: tendat ad noxam. xlv. di. licet. ij.
⁊ ex de excep. pia. ſ. rñ. li. vi. ¶ Itẽ in vitis patrũ quum ab
bas Arſenius ſederet in canopo: qdã virgo Romana pre
potẽs ⁊ diues venit ad cellã eius. ⁊ contigit ꝙ tunc extra
ambularet Arſenius. quem vt illa vidit: ante pedes eius
ſe in faciem ꝓna ꝓſtrauit. quã ille cũ feſtinatione ſuſcitãs
ita ↄpellabat. Si faciẽ meã tñ peruidere deſideras: intue
re. Illa vero pre verecundia oculos ſuos nõ audebat at⸗
tollere. ſed ait. Exoro vt pro me ores: ⁊ me in memoria ha
bere digneris. Cui Arſenius. Oro deũ meũ vt deleat tuã
ex corde meo memoriã. Quo verbo illa infirmata eſt pre
triſtitia. quã archiepiſcopus Alexãder cõfortãs ait. Num
quid neſcis te eſſe feminã? ⁊ q: per feminas ſolet inimic⁹
hoiem impugnare: ideo vultum tuũ de corde ſuo deleri
dixit. Nam pro aia tua dñm deprecatur. Quibus verbis
recreata receſſit. ¶ Itẽ in vitis patrũ quedã mulier inho
neſta ſubmiſſa a iuuenibus / venit in deſertuꝫ ſero ad quẽ
dã ſolitarium nominatũ. que quũ pulſaſſet oſtium celle /
dicens ſe a via erraſſe: petebat ingreſſum. quã ille etſi tur
batus introduxit in atriũ celle ſue. ipſe vero clauſo oſtio
intrauit cellam. Illa vero nocte clamabat. Abba: fere me
comedunt. Ille vero turbatus eſt timens iudiciũ dei: di⸗
cebatq̃ / Unde venit mihi fera hec? ⁊ aperiens oſtium in⸗
troduxit eam intus. Cepit autem diabolus cor eius ſagit
tare. Quod ſenex cognoſcens dixit in ſe. Uie inimici tene
bre ſunt. Ro. xiij. Filius aũt dei lux eſt. Jo. viij. Accendit
ꝗ lucernã. ⁊ quuꝫ inflãmaretur dicebat. Qui talia agũt:
in tormentis vadũt. j. Theſſal. iiij. ij. Per. ij. ibi. nouit de⁹
Et mittens ſingulatim oẽs digitos in lucernã / nõ ſentie⸗
bat ꝓpter flãmã libidinis. ⁊ ſic faciens vſq̃ mane eos cõ
buſſit. Quod videns illa velut lapidea effecta eſt. Mane
venientes qui eã ſubmiſerãt: eã mortuã inuenerunt. Se⸗
nex vero oſtendens digitos ait. Ecce quid fecit mihi iſta
filia diaboli. ⁊ narrauit eis tẽtationẽ ſuã. ⁊ ait. Non red⸗
damus malum ꝓ malo. j. Pe. ij. Ro. xij. xxiij. q. iiij. cũ in le⸗
ge. ⁊ reſuſcitauit eã. Illa vero poſtmodũ in penitẽtia mã⸗
ſit. ¶ In vitis patrũ quidam magnus ſenex verſabatur
cum quadã virgine ſacra: que ei ſepe arridebat: ⁊ cum eo
iocabat. Ad vltimũ cõceperũt dolorẽ ⁊ pepererũt iniqta
tẽ. pſ. vij. ⁊ mãſit cũ ea mẽſib⁹ ſex. qua derelicta a deo cõ⸗
pũctus intrans eremũ ⁊ nudus coopert⁹ capillis penitẽ
tiam fecit: hñs palmam que quolibet menſe vnũ botryo
nem dabat: qui ei ſufficiebat per totuꝫ menſem. ¶ Itẽ in
vitis patrum dixit ſenex. Nõ habeas amicitiã cum mulie
re / neq̃ cum puero / neq̃ cum hereticis. ⁊ erũt dies tua pa
cifica. ¶ Itẽ in vita Captiui monachi dicitur ꝙ cuꝫ qua⸗
dam muliere captiuus eſſet. ⁊ quum eorum dñi coge⸗
rent eos ad matrimonium: ſimulauerunt nuptias. ⁊ quũ
ſoli habitarẽt ⁊ paſcerent pecora: nunq̃ tñ nudũ corpus
mulieris vidit monachus. nunq̃ eius carnem tetigit: ti⸗
mens in pace perdere qđ in prelio ſeruauerat. diligẽs eã
vt ſororem: non tñ ſe ei credens vt ſorori. ¶ Item in vitis
patrum quidã duxit ſecum in deſertum Scythie filiũ la⸗
ctantem vbera. qui in monaſterio nutrit⁹ neſciebat quid
eſſent mulieres. qui quum factus eſſet maior: oſtenderũt
ei demones de nocte habituꝫ mulierum. ⁊ mirabatur pa
ter. cui hoc filius reuelauit. Semel etiã cũ patre ſuo aſcen
dit in egyptum. ⁊ videns mulieres dixit patri ſuo. Abba:
ecce iſti q̃ veniebãt ad me i Scythia nocte. ⁊ dixit ei pater
Iſti ſunt de ſclo monachi fili. alio habitu vtunt iſti. alio
eremite. Et mirat⁹ eſt ſenex quomõ ⁊ i Scythia oñderũt
demones imagines mulierũ. ⁊ ſtatim reuerſi in cellã ſuã.
¶ Item in legenda Balaam legitur ꝙ magus quidam
conſuluit regi patri Joſaphat conuerſi a Balaã ꝙ a filio
ſuo cunctos remoueret: et puellas decoras ⁊ honoratas
introduci preciperet: vt ſemꝑ cuꝫ eo eſſent: ſibiq̃ miniſtra
rent. nihil enim ſic poteſt iuuenes ſeducere ſicut facies
mulieris. Nam rex quidam quũ filium habuiſſet: dixerũt
ei peritiſſimi medici ꝙ ſi intra decem annos ſolem vide⸗
ret: oculoꝝ lumine priuaretur. Rex ergo in quadam ſpe⸗
lunca toto illo tempore filium eſſe fecit. Quo finito / iuſſit
rex vt omniũ rerum genera ante eũ adducerẽtur. vt oĩm
nomina et notitiaꝫ habere poſſet. Adductis ergo ante eũ
auro / argento / lapidibus precioſis / veſtimẽtis precioſis /

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

et equis/mulieribus ⁊ alijs omnibus/puer de quolibet
per ſe quid eſſet querebat.et miniſtri ſibi omnia ꝑ ſua no
mina indicabant.Quū autem nomē mulierū anxie que/
reret diſcere:ſpatarius regis ludēdo dixit. Demones ſunt
qui ſeducunt homines.Rege ergo querente a filio quid
ſibi de oībus amplius placuiſſet:ait: Demones qui ſedu/
cunt homines mihi ſuper omnia placuerunt. in nullo em̄
vt ijs anxia facta eſt anima mea. ¶ Legitur etiā in legen
da beati Andree ꝙ diabolus ſe transformauit in ſpeciem
cuiuſdam pulcherrime mulieris ad decipiendum quēdā
ſanctum epiſcopū deuotum beato Andree. quam quum
epiſcopus ad prandiū inuitaſſet: epiſcopus et illa ex op/
poſito conſederunt.intendebat autē in eam crebro epus:
eiuſqꝫ faciem non deſinebat intueri et pulchritudinē ad/
mirari.Sicqꝫ duz oculus figitur:animus ſauciatur.xxxij.
q.v.nec ſolo.Et dum eius faciem nō deſinit intueri:et pul
chritudinem admirari:antiquus hoſtis cor eius graui ia
culo vulnerauit.quem tamen demonē transfiguratū bea
tus Andreas in forma peregrini ad oſtium epiſcopi ve/
niens effugauit.¶ Legitur etiam in legenda almi Fran
ciſci ꝙ ipſe mulierū familiaritates colloquia ⁊ aſpectus/
que multis occaſio ſunt ruine/ſolicitius euitari iubebat:
aſſerens per huiuſmodi debilem frangi/et fortē ſepe ſpiri
tu infirmari.Harum contagionem euadere conuerſantē
cum eis tam facile dixit ꝙ iuxta ſcripturā in igne ambula
re ⁊ nō comburere plātas.Eſa.xliij.Quuz ambulaueris
per ignem non combureris.Siquidem ipſe adeo auerte/
rat oculos ſuos ne huiuſmodi vanitatē videret.pſ.cxviij.
Auerte oculos meos ne vid.vani. Quod ſicut aliquādo
ſocio dixit/quaſi nullam recognoſcebat in facie. nō enim
ſecurum eſſe putabat earum formaruz introrſus haurire
imagines.q̄ poſſunt aut edomite carnis reſuſcitare igni/
culū:aut pudice mentis maculare nitorem.Aſſerebat etiā
friuolum mulieris eſſe colloquium:excepta ſola cōfeſſiōe
vel inſtructiōe leuiſſima.xvij. q.ij.in decima. i ſi.iuxta qd̄
et ſaluti expedit ⁊ cōgruit honeſtati. Que ſunt inquit re
ligioſo cum muliere tractāda negotia:niſi quum ſanctaz
penitentiam vel melioris vite conſiliū religioſa petitiōe
depoſcit.Utinam nunꝗ hodie cōmuniter fratres confeſ/
ſiones mulierū etiā religioſarum audirēt:nec tali audiē/
di confeſſiones priuilegio vterentur.q: quod ꝓuiſum eſt
ad ſalutem confitentium: tendit ad notam confeſſiones
mulierū audientiuz.xlv.diſ.ſed illud.Ex nimia ſecuritate
minus cauetur hoſtis.Diabolus ſi de ſuo capillum habe/
re poteſt in homie:cito excreſcere facit in trabē.Hac etiaz
ratione precepit in ſua regula ꝙ fratres nos haberent ſu
ſpecta conſortia vel conſilia mulierum. ¶ Sanctus etiā
Lodoicus epiſcopus toloſanus frater minor filius regis
Sicilie dn̄i Caroli quum ſemel aliunde veniens Neapo
lim acceſſiſſet:regina mater eius occurrēs amplexata eſt
eum.et more gallicorum et prouincialiū voluit eum oſcu
lari.ſed pudicus iuuenis faciē ſuaz ab ea auertit: ne oſcu
laretur eum. Cui quum mater diceret. Numquid nō ego
mater veſtra ſum:et oſculari poſſum? Reſpondit virgina
lis et tantus iuuenis.Mater quidem eſtis:et femina. qd̄
verbum de corde mundiſſimo emanauit. Dicebat etiam
frater Jacobus benedicti Tuderti frater minor perfectus.
Ego tn̄ curarem ſi viderem pulchram faciem mulieris:
quātum ſi viderem caput aſini.ſed iſte modus nō eſt tu/
tus neqꝫ pro omnibus. ¶ Quando ſanctus Franciſcus
cum femina loquebatur:ſonora vt ab omnibus poſſet au/
diri voce dicēda promebat. Interrogatus a ſocio cur nō
reſpexerit quamdam virginem viſitantez et corporaliter
ipſum reficientē/rn̄dit: Quis nō dz timere ſponſam chri
ſti? ꝙ ſi oculis pudicis.ar.xxxij.q.v.nec ſolo. predicatur:et
facie ipſa me viderit:non ego illam. Ordinauit etiā bea/
tus Franciſcus propter honeſtatem.et deuotionem loci
ſancte Marie de angelis/ꝙ nulla mulier deberet intra/
re clauſtrū illud. ¶ Legit de ſctō Rogerio ꝓuinciali fra/
tre minore ſumme cōtēplatiuo/ꝙ quū quadā die iret cum
ſocio ſuo:obuiauit cuidam domine:quam pluries ipſe vi
ſitauerat in domo ſua:et cum qua pluries locutus in porta
eccl'ie fuerat. Quum igitur eā obuiantem ſalutaſſet: ⁊ ſic
tranſiſſet:interrogauit ſocium an illa erat talis dn̄a. cui
dixit ſocius ꝙ ſic.et adiecit ſocius. Numquid vos nō con/
gnoſcitis eam:non (inquit) quia nūꝗ vidi eam in facie.
etiam matrē meā.poſtquā fui frater minor. Tūc ſocius qui
ſciebat eū valde ſecurū:dixit ei. Quū ſciatis vos in facto
mulierū ſecurū ſic eſſe:vnde eſt ꝙ tātū timeatis eas aſpice
re? Et ipſe reſpōdit. Frater (inqt.) in poteſtate hoīs eſt vi
tare occaſiones peccādi.et iō ꝙdiu homo facit qd̄ in ſe eſt
et dn̄s facit quod in ſe eſt:tuendo hoīem a pctō. Impoſſi
bile eſt em̄ ꝙ vnꝗ dn̄s deſerat mentem quaz poſſidet:niſi
homo habeat culpam dum nō vitat omnē occaſionē pec
candi. Ex quo tu exponis te periculo per occaſionē quam
potes vitare:maxime in tali tentatione ad quam multuz
declinat homo ex corruptione nature: cōfidens de viribus
tuis:iam tunc dn̄s non tenetur te defendere: ſed potius ſine
omni iniuſtitia tuis viribus in qbus ꝯfidiſti te dimittere.
Et ideo vulgariter dicit/ Qui ſe cuſtodit deus eū cuſtodit
ij. Parali.xv. Dn̄s vobiſcum:q: fuiſtis cū eo. ſi queſieritis
eum:inuenietis.ſi autem dereliqueritis euz: derelinquet
vos. Et propterea (inquit.) et mens que deum diligit:ita
tarde declinaret ſcienter ad venialiſſimum peccatū ſicut
ad mortaliſſimū. Item Hugo de ſctō victore in libro de
clauſtro aie. Mulieris vox blanditur auribus: ⁊ facies
oculis. Iſaac de Syria ait. Quādo hō accedit ad deum:
fedus init cum eo non videre faciem mulieris. Job.xxxi.
nec aſpicere formoſoꝝ aſpectus. Nam et quidam de reli
gioſis certatoribus videns quemdā fratrē imberbem ſi
milem mulieribus:reputauit hoc nociuuz menti atqꝫ dā
noſum in pugna ſua. Unde nō acceptauit vt intraret cel/
lam eius vt ſalutaret eum. Decreuit em̄ prudenter ille ſe
nex.q: ſi cogitauero tm̄ hac nocte ꝙ hic ſit talis: fiet mihi
iactura non parua. Et quum diſcipulus eius ei diceret.
Nūquid ⁊ tu pater talia times? Rn̄dit. Ego quidem fili
non timeo.veruntamen nolo mihi inducere pugnam in
vanum. Nā taliū recordatio infructuoſam facit mētis tur/
bationem. Ad vnūquodqꝫ membrū corporis hꝫ pugnam
homo.⁊ debet cuſtodire ſeipſum: ⁊ diminuere pugnā in
ipſis.ꝙꝗ homo ſibi faciat violētiā ad bonū.ꝓdicatur m
ſemꝑ. Uidendo atqꝫ cōcupiſcendo quecūqꝫ ferunt nobis
confuſionem in recordatione ſui:expedit nos timere: nec
conculcare. Itē conſcientia maius eſt oībus:vt cauſas pu
gne prolongemus a nobis:ꝙꝗ ex hoc corpus anguſtiaz
patiatur.q: timēdum eſt quum venerit occaſio:ne ruinaz
quis incurrat.ex̄ de eo qui cogno.conſan.vxo.ſue.veniēs
Idem. Qui occaſionem peccati non tollit:inuitus trahit
ad peccatū.quia quū rerum opportunitates accipimus:
noſipſos nō poſſumus cōtinere. Idem. Sepe multis ſan
ctorū inimicus illudit phantaſmatibus pulchritudinem
mulierū. Multoties autem ⁊ ad illos qui ſunt in mundo
vel appropinquāt mūdo qſi vno miliario vel duobus vel
vnius diete ſpatio/ipſas mulieres cōuertit adduci. Diſtā
tibus vero a mundo quibus hoc nequit facere:in phātaſ
matibus oſtēdit earū pulchritudinē.quandoqꝫ in ornatu
veſtiū in impudico aſpectu:aliquoties in ſpecie nude mu
lieris ſuperauit eos. Idem in eodem. Non appropies cor
pori alicuius preter neceſſitatis cauſam. nec corpori tuo
permittas aliquā appropiquare:niſi (vt dixi) ex cauſa ra
tionabili. Compulſus loqui cum muliere verte faciez tuā
a viſione:et ſic cum ea loquere. A monialibus fuge ſicut ab
igne et laqueo diaboli. Obuiationem earū et collocutio
nem fuge:ne colorent cordis tuū ſordibus vitiorū. Quāuis
ſint ſorores tue ſm̄ carnem.lxxxi.diſ.legitur.ſicut ab extra
neis te cuſtodi. A fiducia iuuenum et locutione ſicut amī/
citias diaboli fuge. Melius eſt tibi habitare cuz dracone
mortifero:ꝗ cū muliere comedere. ꝗuis ſit mater vel ſo/
ror tua. Melius eſt habitare cū dracone: ꝗ dormire cū ali
quo:et cooperiri cum eo. ꝗuis ſit tibi frater ſm̄ carnem.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

In vitis patrū. Qui cum puero fatue loquitur: iam cū
eo mechatur. In vitis patrū. Quum quidā frater iuiſſet
ad quādam ſororem ſuā que erat in monaſterio: ꝙ vellet
eam viſitare. rn̄dit illa ſanctimonialis. Sufficit tibi fra-
ter ꝙ videamus nos in alia vita. Item ibi. Monachus
occurrit ancillis dei in itinere quodā. quibus viſis diuer-
tit extra viam. cui dixit abbatiſſa. ſi tu perfect' monachus
eſſes: nō reſpexiſſes nos vt agnoſceres: q: femine eram'.
Item ibi. Beata Syncletica dixit. Nos qui religioni nos
ſubmiſimus: caſtitatem ſumma debemus diligētia cuſto-
dire. nam plures ſeculares videntur caſtitatē ſeruare: ſed
adeſt eis ſtultitia: dum per alios omnes ſenſus peccant.
nam et aſpiciunt indecenter: et rident inordinate: audiūt
turpia et loquuntur: ⁊ cogitant feda. Caſtus autem ſenſi
bus mortuus eſt. ¶ Alia occaſio fornicationis in religio
Otium fornica-tionis occaſio. ſis eſt otium et negligentia: cui multū vacant. Pro nihilo
habent tēpus perdere in vanis locutionibus et vagatio-
bus et nimio ſomno multi ex eis. et ꝓpter hoc cadunt in
illud peccatū. Ezechi. xvi. Hec fuit iniquitas Sodome ſo
roris tue/ſupbia/ſaturitas panis/⁊ abundantia/et otiū
ipſius. Ad hoc facit qđ legitur et no. ex͂ de renun. niſi cum
pridem. §. verum. in gloſ. Iuxta illud Ouidij de remed.
Otia ſi tollas: periere cupidinis arcus.
Queritur/Egiſtus quare ſit factus adulter:
In promptu cauſa eſt. deſidioſus erat.
Ad idem qđ legitur ⁊ no. de cōſe. diſt. v. nunꝙ. in gloſ. vlti.
Vn̄ et ibi dicit Hierony. Ama ſcientiā ſcripturarū: ⁊ car-
nis vitia nō amabis. Aqua que nō mouetur: generat ver
mes. ⁊ otium tentationes carnales. Plures fornicatores
inueniūtur in ciuitatibus. q: ibi magis vacatur otio: ꝙ in
caſtris vel villis. q: ibi laborant hoīes. Qui confeſſiones
audiunt ſciunt hoc. Somnus autem nimius inimicus et
emulus caſtitatis eſt. vnde et ibi plerūqꝫ contingunt reli-
gioſis pollutiones nocturne. de q̄bus. vi. diſt. teſtamētū.
Arroganti-a. ¶ Alia occaſio luxurie in religioſis maxime eſt arrogan
tia ⁊ elatio ⁊ ſuperbia. Vere enim hodie cōiter incōpara
biliter arrogātiores ſunt ſecularibus. Prouer. xvi. Cōtri-
tionem precedit ſuperbia: ⁊ ante ruinam ſcꝫ fornicatiōis
exaltatur ſpūs. Et iterū Prouer. xvi. per alia verba. ⁊ eſt
alia tranſlatio. Immundus eſt apud deū oīs qui exaltat
cor ſuū. de peni. diſtin. ij. ſi em̄. vltra mediū. ver. nonne tibi
videtur. Unde Climacus in gradu. xv. de caſtitate ait. La
pſus corporis ex elatiōe alta ſapere eſt ſepe. Humiliat em̄
deus cor altum per lapſum carnis. Unde in vitis patrum
legitur de quodā eremita: qui quum polleret virtutibus:
cepit intra ſe inaniter gloriari. ad quē nocte venit diabo
lus in ſpecie mulieris. ⁊ tetigit membra eremite ſingula-
tim. et quum latus inclinaret vt cōmiſceretur cū ea: eua-
nuit diabolus: et ipſe fedatus remanſit. ⁊ diabolus cum
multitudine demonū deridens eum exclamauit. O mo-
nache qui te vſqꝫ ad celos extollebas: quomodo demer-
ſus es in infernum diſce. Qui ſe exaltat humiliabit᷑. Luce
xiiij. et. xviij. Mat. xxiij. Ille vero ſe deſperās omni ſe im-
munditie mancipauit. Item quum vna virgo ſanctimo-
nialis elata ſemel dixiſſet ꝙ nollet ꝙ eſſet Magdalena:
quaſi maius premiū expectaret ꝙ̄ illa que fuit famoſa me
retrix. Luce. vij. i. q. vij. ſiquis cōmunem. illa nocte in for-
nicationē cecidit. Vn̄ Ioā. caſſi. in coll. Theremōis de ca-
ſtitate ſic ait. Quantū em̄ q̄s i leuitate ⁊ patiētia cordis:
tantum in corporis puritate proficiet. quātoqꝫ longi' ꝓ-
pulerit iracūdie paſſionem: tanto tenacius caſtitatē ſer-
uabit. q: beati mites: qm̄ ipſi poſſidebūt terrā. Matth. v.
ſcꝫ corpa ſua. ne ſcꝫ germinet eis ſpinas ⁊ tribulos. carna
lium ſcilicet tentationum ⁊ cogitationū. Gen̄. iij. Nulla
res ſic caſtitatē conſeruat: ſicut timere/ ⁊ humile ſapere.
¶ Alia occaſio luxurie in religioſis eſt/q: recipiūt ephe
bos ⁊ impuberes ⁊ pueros ad religionē: ⁊ pmittūt eos ad-
inuicem cōuerſari: ⁊ cū alijs fratribus indiſtincte. et qua
familiaritate ⁊ receptione multa in ordinibus ſunt flagi
tia ſubſecuta. ⁊ multa ſcādala ſuſcitata: ⁊ multa infamia
etiā apud ſeculares exorta: ⁊ multa apoſtaſia prouenit. q:
pauci poſtꝙ̄ incarcerantur pro tali flagitio: remanent in
ordine confuſi rubore. Et q: tales in ordine communiter
non promouentur: nec ordo de eis confidit: cōſternantur
mente ⁊ non contentantur de ordine. ⁊ ex hoc dant in cō-
motionem pedes ſuos. Non em̄ tales dolēt q: deum ⁊ or-
dinem offenderunt: ſed q: hic ſuam gloriam perdiderūt.
⁊ ideo raro contriti ſunt: nec penitētiā dignā agunt. ſicut
expertus fui ſepe in fratribus cadentibus in ordine quū
eos ad penitētiam confortarem. Ad hoc de pe. di. i. q̄s ali-
quando. poſt. c. menſurā. Unde Io. caſſ. in. ij. li. de canoni-
co orationum modo ait. Summa namqꝫ obſeruantia cu
ſtoditur ne quiſꝙ̄ cū alio ac precipue iuniores vel ad pun
ctum temporis pariter ſubſtitiſſe aut vſpiā receſſiſſe vel
manus ſuas inuicem tenuiſſe deprehendantur. Dantur
etiam in ordine minorū ſub ſpecie cōmunitatis tante car
nium ⁊ falernorū portiones puberibus ſicut ⁊ ſenibus.
Plures ex religioſis ſenes ⁊ iuuenes plus comedunt de
carnibus in religione: ꝙ̄ in ſeculo comediſſent. ⁊ plus
bibunt de vino: ꝙ̄ bibiſſent in mundo. ⁊ ideo cōmuniter
ſunt carnales. q: quod natū/ſupplet ⁊ nutritū/eſt ex carne
caro eſt. Io. iij. Qui chriſti ſunt: crucifigūt ſe in carne. Nō
ſaturant ſe carne. Gala. v. Scđm carnem viuētes moriū-
tur. Ro. viij. Unde merito contra tales diſpenſatores di-
citur verbum Hiero. Quid ardenti corpuſculo ignē car-
nis/⁊ per conſequēs libidinis adijcimus: De periculo fa
miliaritatis iuuenū. s. prime dixi. ¶ Alia occaſio immū
ditie in religioſis eſt cōuerſatio cum ſanctimonialibus.
Habent em̄ in monaſterijs deuotas ſuas: cum quibus ſe
⁊ ſepius longe ⁊ longius abſqꝫ arbitris colloquūtur ex-
torta potius a prelatis licentia ꝙ̄ obtenta. ibi riſus incō-
diti. ibi reciproci oculi. ibi verba ſcurrilia ⁊ vana ⁊ carna
lia. ibi tactus venerei. ibi corda igne eſtuantia. ibi omnes
feneſtre aperte ad mortē q̄ ibi ſiunt. Hiere. ix. Alia inho-
neſtū eſt ſcribere: ſꝫ ſceleſtiſſimū ē facere. ꝓpter huiuſmo
di multi incarcerati ſunt. multi abierunt retrorſum. Mit
tuntur ibi ad predicandū ex parte prelatorū: ſꝫ ipſi tales
potius vadunt ad ſic fornicandū. In cōmuni ibi p̄dicant
ſed in ſpeciali ⁊ cum ſpeciali ſe ⁊ ordinē vituperāt. Quod
in cōmuni edificat talis p̄dicator: i ſpeciali deſtruit. Mu-
nuſcula ſibi dant ⁊ mittunt. ⁊ ignem ſuccendunt. Quic-
quid miſera talis impudica religioſa ⁊ die ac nocte labo
rauit: totū corruptori ſuo erogauit. Dicit ſe talis eleemo-
ſynā fratri dediſſe. ego dicam eā immūditie pabulū pre-
ſtitiſſe. Vix aliqua ſanctimonialium ſine deuoto carnali
ſtat. vnde ⁊ primā fidem irritā facit chriſto. xxvij. q. i. de ve
ro. Talē deuotionem ego appello corruptionem. Cōtra
tales deuotiones frequēter in monaſterijs p̄dicaui. ⁊ eo-
rū ⁊ earū odiū incurri. Sciunt hoc abbatiſſe ⁊ earū pre-
lati. ⁊ murmurant: ſed nō corrigunt. q: indignationē eo-
et earū timēt. immo (qđ eſt nefandius) ſpecialē licentiā
habēt ab earū q̄buſdā p̄latꝫ ꝓpter ruffianis earū de hmōi
deuotionibus. ⁊ q̄dā earū nō verecundant᷑ inter alias. et
derelictā ſe tenet que talē ſuū deuotū immo corruptorē
non hꝫ. Sciunt hoc ſeculares ⁊ eorū parentes. ⁊ murmu
rāt ⁊ ſcandalizātur ⁊ conqueruntur p̄latis. ⁊ parū profi-
cit. q: ignis carnalis vſqꝫ ad conſumptionē deuorās. Iob
xxi. accenſus eſt: ⁊ non pōt extingui: quouſqꝫ veniat ignis
qui deuorat tales qui in tanto ⁊ tā nefando ardent igne.
pſ. xx. Pones eos vt clibanū ignis. q: in ordinibus maxi
me mendicantium multi prelati qui deberent alios cor-
rigere/ſunt alijs ſubditis cum deuotionibus eorum mor
tis occaſio ⁊ exemplum. xi. q. iij. precipue. ⁊ ex͂ de vo. ⁊ vo.
re. magne. Et adde hic quod no. s. e. §. feminarū. ar. lxvij.
in ar. lxvi. ¶ Totum quod dictum eſt de iſta peſtifera de-
uotione quam habent religioſi cum ſanctimonialibus:
eſt cōtra mētē ⁊ verba canonum. xxvij. q. i. c. i. ibi. Quāto
magis vidue q̄ dei religioſitatē mutauerūt/crimine adul
terij notabunt: ſi deuotionē quā ſpōte nō coacte deo ob-
tulerunt/libidinoſa voluptate corruperint ⁊c̄. et in ſi. ca.

Habentes damnationem: q: p:imam fidem irritam fece/
rũt. ⁊.c. viduas. in fi. ibi. Quia nõ ſolũ qui faciũt: ſed etiã
qui conſentiunt faciẽtibus/ rei iudicandi ſunt. ⁊.c. nec ali/
qua. in pñnci. ibi. Etſi incorrupta inuenta fuerit virgo ea
parte qua mulier põt eſſe: poterit tñ ex alia parte ideſt aĩa
que eſt pars corporis. ẜm Hug. corporis: peccaſſe: que cor/
rumpi poteſt/ et tamen inſpici non põt. xxxij. q. v. magis ti
meamus. ⁊.c. ſeq. Certe ipſe cõcubitus non carne: ſed cõ/
placentia ⁊ voluntate/ ipſe complexus/ ipſa cõfabulatio/ ⁊
oſculatio. et. ſ. Quantũ dedecoris et criminis cõfitentur.
et. ſ. Chriſtus dñs et iudex noſter quũ virginem ſuã dica/
tam ſibi et ſanctitati ſue deſtinatã iacere cũ altero cernit
ꝙ. i. quãtũ indignatur ei et iraſcit᷑. ⁊c. et. ſ. Aut ſi cũ eiſdẽ
in vna domo et ſub eodẽ tecto ⁊c. et. c. nuptiarũ bonum.
ibi. Etiã ſi nõ nubat: nubere velle damnabile eſt. ⁊ ibi. Ha
bentes quidem dãnationem: qm̃ primam fidẽ irritam fe/
cerunt: etſi non nubendo/ tamẽ volẽdo. ⁊ ibi. Damnatur
propoſiti fraus. damnatur fracta fides voti. ⁊. ſ. Et volũ/
tas que a propoſito cecidit appareat eſſe damnãda. xviij.
q. ij. peruenit. vbi prohibẽtur mulieres ad monaſteria ac/
cedere: ⁊ monachos cõmatres facere. ⁊. §. non ſolum. cũ
c. ſeq. vbi prohibet᷑ ꝙ non habitẽt in vno monaſterio mo/
nachi ⁊ monache. adulterium enim intercipit cohabita
tio ſi habeat aditum monachus ad monacham vel mona
cha ad monachũ ſecreto ſingulariter ad collocutionem.
Non cubet monachus in mulierũ monaſterio: nec cũ mo
nacha ſingulariter coniunctur. ⁊. ſ. Porro ſi contigerit et
aliquã propinquam ſuã videre voluerit monachus: in
preſentia abbatiſſe huic cõfabuletur ꝑmodica et com/
pendioſa verba: ⁊ in breui ab ea diſcedat. ⁊. c. in nullo. ⁊. c.
monaſteria. ⁊. c. in decima. ibi. Ea tñ circa monachos cau/
telã ſeruata: vt remoti ab earũ familiaritate nec vſq; ad
veſtibulum habeant accedendi familiare ꝑmiſſum. Sed
nec abbatem vel eum qui preficitur extra eã que preeſt
loqui virginibus chriſti aliquid qđ ad earũ inſtitutionẽ
vel adminiſtrationẽ pertinet licebit. nec cum ea ſola que
preeſt frequẽter eos loqui oportet: ſ; ſub teſtimonio dua/
rum vel trium ſororũ. ita vt rara ſit acceſſio et breuis om/
nino locutio. De prohibita ⁊ periculoſa familiaritate mu
lierũ. di. xxxij. hoſpitiolũ. ⁊. c. preſbyter. xxxiiij. diſ. c. ſ. lxxxi.
diſt. clericus. ⁊. c. nolumus. cũ omnibus. c. vſq; ad fi. diſtin
ctionis. ex᷑ de cohabi. cleri. ⁊ mu. c. ſ. ⁊. ij. ⁊ de vi. ⁊ hone. cle.
monaſteria. De corruptione mentis ſine corruptione cor/
poris. xxxij. q. v. magꝭ. ⁊. c. ſicut. cum. c. ſeq. vſq; ad. §. ꝙuis.

circũſtã/ tie gra/ uiora fa/ ciẽtes re ligioſoꝝ ſcelera.

¶ Multa autem ſunt que aggrauant peccatum immũ/
ditie in religioſis/ maxime in ſacris ordinibus cõſtitutis.
Primum eſt voti fractio. q: caſtitatẽ promiſit religioſus
in profeſſione. xxvij. diſt. diaconus. et ordinis ſuſceptione.
quã aufert deo quum fornicatur. que res irrecompẽſabi/
lis eſt. quia ois ponderatio non eſt digna aie continentis
Eccli. xxvi. legit᷑ et no. ex᷑ de ſta. mona. cũ ad monaſteriũ.
§. fi. Eſt etiam furtũ: q: contrectat rem alienã ſc; ſeipſũ
qui ſe deo totaliter dedit: inuito dño. ex᷑ de elec. dudum. ij.
§. predictis. Committit etiã ſacrilegiũ de ſe. q: res obla
ta deo eſt ipſe. xxiiij. q. iiij. quid ergo. xxvij. q. ſ. ſciendũ. Itẽ
ſcandalum ⁊ deriſio populi. ex᷑ de pur. ca. c. ñ. ij. q. ſ. pſbyter
⁊. c. ſi mala. Itẽ quãto ſapiẽtior/ tãto magꝭ peccat. xxxvij
di. §. fi. Et Grego. Ubi maius donũ ſcientie: tranſgreſſor
maiori ſubiacet ꝑene. Item q: eſt de familia dñi ad eius
expenſas ⁊ veſtes. xij. q. ſ. clericus. xxi. di. cleros. in prin. pſ.
liiij. Si inimicus meꝰ maledixiſſet mihi ⁊c. facit. xciij. diſ.
ſi inimicus. Item q: decipiunt populũ de cuius eleemo
ſynis viuunt: ⁊ pro quibus tenẽtur orare. ſed quõ orabũt
in ſcelere dño diſplicẽtes? Ad hoc. ſ. q. ſ. ipſi ſacerdotes. iij.
q. ſ. nulli. iij. q. vij. in grauibus. Et Bern. Uequi ambulãt
in carne. et placere non pñt: ⁊ placare deũ velle ꝓſumunt.
Roma. viij. Et q: ſi preſbyteri ſunt: adhuc offendunt am/
pliꝰ. xlix. diſ. ſacerdotes. ſ. q. ſ. ſacerdotes. vñ Amb. Qui in/
digne chriſtũ ſumit. ic᷑ e ac ſi iterficiat. Et ſup illđ Heb. x.
Filium dei conculcauerit. Augu. Conculcat chriſtum qui
libere peccat et abſq; timore: et qui eo indigne participat.
Item quia miniſter dei eſt qui debet eſſe mundior. pſ. c.
Ambulãs i via imaculata h mihi miniſtrabat. Et. ſ. Reg.
ij. dicitur de Samuele ꝙ puer Samuel miniſtrabat domi
no accinctus ephot lineo. i. munditia caſtitatis. Auguſti.
Melius eſt ſpũalia penitꝰ omitti: ꝙ indigne tractari vel
tangi. In eccleſiaſticis beneficijs dñs non frequentiã mi/
niſtroꝝ/ ſed deuotionem probat animoꝝ. ex᷑ de etate ⁊ qua;
cum ſit. in ſi. xxiij. diſ. tales. Item q: angeli vocãtur. Ma
lachi. ij. xliij. diſt. ſit rector. Immo maiorem dignitatẽ hñt
preſbyteri ꝙ angeli: qui non poſſunt chriſti corpus confi/
cere: nec habent ordinem talem. Nec angelis dr̃: Quorũ
remiſeritis peccata ⁊c. Ioan. vlti. Mat. xviij. de peni. diſ.
ſ. quẽ penitet. Item q: vt deus noſter in terra. pſ. lxxxi. ⁊
Ioan. x. Ego dixi dij eſtis. ⁊ Mat. xvi. ibi. Uos aũt quem
me eſſe dicitis? dicit interlinearꝭ gloſ. Uos ab illis diſcre/
ti non hoies ſed dij. Unde in Exo. xxij. c. ⁊ ex᷑ de hereti. cũ
ex iniuncto. Dijs non detrahes. gloſ. i. ſacerdotibus. Et
quale eſt hoc? q: ille amat vt porcus qui eſt vt deus. Itẽ
quia filius dei eſt ſingularius ꝙ alij chriſtiani. Narrat au
tem Moyſes cauſam diluuij Geñ. vi. xxxv. q. ſ. cum igitur
et ibi notatũ habes. ẜ. parte prima. ar. xxxvi. litera. F. Q:
filij dei. i. de genere Seth qui ſucceſſit Abel/ filias homi/
num qui deſcenderũt de Cayn acceperunt. Quantum er
go credendum eſt deo diſplicere: ꝙ filij dei peculiares ſc;
religioſi cum filiabus hominũ fornicãtur? Item q: cetus
religioſoꝝ nobilior pars eſt ſponſe chriſti. ſc; eccleſie. vñ
per faciem intelligitur Cañ. ij. Oſtende mihi faciem tuã.
Et ideo ſponſo maxime diſplicet macula in facie ſponſe.
Unde iudei in faciem chriſti ſpuerunt: vt contumelia ma
ior eſſet. Mat. xxiij. Iob. xxx. Eſa. l. Sic chriſto magnã cõ
tumeliam faciunt: qui faciem ſponſe/ ꝓ qua abluenda fa/
ciem ſuam ſputis iudeoꝝ oppoſuit/ maculant in ſe vel in
aliis. Item cõmittit apoſtaſiam. quia rumpit ꝓmiſſam
caſtitatẽ. de quo Prouer. vi. Homo apoſtata vir inutilis
quia quicquid facit in clauſtro remanendo in immũditia
nõ valet ei ad meritum vite eterne. Quantũ placeat dia/
bolo hoc peccatum in religioſis/ pꝫ per exemplum quod
ſupra dixi de ſathana coronante alium demonem qui mo
nachum inſtigauerat fornicari. ibi. idem narrat. cum ver.
prece. ¶ Hoc etiam peccatum in ſanctimonialibꝰ non ſo
lum eſt fornicatio et religioſis: ſed etiam adulteriu; ⁊ in/
ceſtus et ſtuprum cõtra naturã peccatum et ſacrilegium.
Adulterium quidem: quũ ibi ſit acceſſio ad ſponſam chri
ſti. Unde beata Hagne dixit. Ipſi ſu; deſpõſata cui ange/
li ſeruiũt ⁊c. Et ſi ſeruanda eſt pactio hoibus: quãto ma/
gis deo. xxvij. q. ſ. viduas. ⁊. c. nec aliqua. ibi. Si ſupueniẽs
maritus ſponſam ſuam iacentem cũ altero videat: nonne
indignat᷑ et fremit: et per zeli dolorẽ portat gladiũ in ma/
nu ſua? Et chriſtꝰ dñs et iudex noſter quũ virginẽ ſuã di/
catam ſibi ⁊ ſanctitati ſue deſtinatam iacere cũ altero cer
nit: ꝙ indignat᷑ et iraſcitur? ⁊c. et. ſ. ibi. Que chriſti adulte
ra eſt. ⁊. c. ſiq̃s epiſcopꝰ. ibi. Quia ſpõſam chriſti corrupit
et. c. hec vero. ibi. Nã ſi inter hoies ſolet bone fidei contra
ctus nulla rõne diſſolui: quãto magꝭ iſta pollicitatio quã
cum deo pepigit/ ſolui ſine vindicta non dꝫ? et. c. que chri/
ſto ſpãliter nubunt ⁊c. et ibi. Que ante ſe immortali ſpõſo
coniunxerat. ⁊. c. ſiqua monacharũ. ibi. ad lapſum adulte
rij deducta fuerit. ⁊. c. nuptiarũ. ibi. Ne ipſe chriſtꝰ (qđ ſen
tire nefas eſt) adulteriũ faciat: cui viuẽte marito nubit. ⁊
ibi. Quũ chriſtus eis videat᷑ quaſi ſcõs maritꝰ. ⁊ ibi. Sed
plane non dubitauerim dicere lapſus ⁊ ruinas a caſtitate
ſanctiori q̃ vouetur deo/ adulterijs eſſe peiores. In tali
etiã adulterio ẽ ꝓditio. ſicut dicebat ſctũs Ioſeph de vxo
re dñi ſui tentãte eũ ad pctm̃. Geñ. xxxix. Quõ poſſu; face
re hoc malũ? Ita etiã eſt dilecta iſta ſpõſa deo: ꝙ induxit
eã zelans eã. ex᷑ de ſta. regu. periculoſo. lib. vi. Uñ ad hoc
adulterium põt reduci. Prouerbi. vi. Zelus et furor non

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

parcet in die vindicte.Cōmittitur etiam cū talibus ince-
ſtus.q: cū ſponſa patris nr̄i que eſt nobis affinis.xxvij.q.
j.virginib⁹ ſacris.ibi.Inceſtu.xxxv.q.iij.de inceſtis.c.nec
eam.ꝛ.xxxvi.q.j.§.cū ergo.Chriſti inceſtus eſt conſangui
neoꝛum vel affinium abuſus:ꝛ etiā ſanctimonialiū.q̄ in-
ceſt⁹ maioꝛ eſt adulterio.xxxvij.q.vij.adulterij.Ad hoc po
teſt etiam referri.j.ad Coꝛ.v.Auditur inter vos foꝛnica-
tio.ꝛ talis foꝛnicatio ꝛc.Et geñ. penult. Ruben effuſus
eſt ꝛc.Committitur etiā cum talibus ſtupꝛū quod cōmit
titur cum virgine.vt p̄.§.cū ergo.ꝛ legit̄ ꝛ no.ex̄ de adul.
c.ij.in gloſ.ſtupꝛum. Eſt etiam peccatū cōtra naturā. q̄a
peccant cum religioſis que mundo moꝛtue ſunt.xvj.q.j.
placuit.Eſt etiam peccatum ſacrilegij.quia religioſi ꝛ re
ligioſe ſunt templa dn̄o conſecrata.xvij.q.j.ſciendū.xvij.
q.iiij.§.ſacrilegiū.xij.q.ij.c.iij.Quod pꝛohibituꝫ eſt in ge
nere de familiaritate mulieruꝫ.in .iiij. occaſionibus ſeq.
pꝛohibet̄ in ſpecie.Dicebat frater Egidius laicus ſocius
beati Frā̄ciſci. Caro noſtra eſt ſicut poꝛcus:qui auidius
currit in lutum ꝛ delectatur in luto eſſe.ij.Pe.ij. Sus lo-
ta in volutabꝛo luti.de pe.di.ij.ſunt qui dicūt.Caro eſt ſic
ut crabꝛo qui ſup̄ ſtercus ſe voluere delectat̄.Johe.ij.Cō
putruerūt iumenta in ſtercoꝛe ſuo.Greg. Iumēta in ſter-
coꝛe putreſcere.ꝛ hoīes carnales in carne vitā finire. Ca-
ro eſt pugil diaboli.Eſa.liiij.Ego creaui fabꝛū.i. diabolū
ſufflantē in igne.i.carnes pꝛunas ſcꝫ tentationes. ¶ Di-
xit frater quidam patri Egidio.Quomodo poſſum⁹ vin
cere vitia carnis? Rn̄dit ei.Qui vult transferre ſaxa ma-
gna et magnas trabes:ſtudet ea transferre ingenio ma-
gis q̄ viribus.et in hoc facto eſt ſimiliter pꝛocedendum.
Omne vitium ledit caſtitatem.Eſt enim ſicut ſpeculum
clarū:quod per halitum ſolum obſcurat̄. Impoſſibile eſt
hoīem venire in gratiā dei:dum in carnalibus delectatur
q: ſm̄ Paulū.Qui in carne ambulant: deo placere non
poſſunt.Rom̄.viij.Volue igit̄ et reuolue deſuper et deſu-
bter hinc et inde.et non eſt aliud niſi pugnare contra car
nem:que vult te tradere nocte ꝛ die.quā qui vincit: oēs
inimicos ſuos vincit:ꝛ venit in omne bonum. Ad Rom̄.
vij.Quis me liberabit de coꝛpoꝛe moꝛtꝫ huius. xxxij. q. v.
ſi paulus.Dicebat autē: Ego inter oēs v̄tutes pꝛelige-
rē caſtitatē ſctām?Dixit ei frater.Nōne maioꝛ virt⁹ eſt cha
ritas.j.Coꝛ.xiij.Rn̄dit Egidius.Et quid eſt caſtius cha-
ritate?Et frequēter canēdo dicebat.O ſctā caſtitas:qua-
lis es?q̄lis es?Tu es talis et tanta qual ē͡t quantam te ſa
tui non cognoſcunt:ꝛ ſine qua nemo videbit deū.Hebꝛe.
ij.Que autem ſit differentia inter virginitatē/pudicitiā/

Mulie-
ris aſpec-
tus.

ꝛ caſtitatem.no.xxxij.q.v.in ſumma. ¶ Eſt etiam religio-
ſis ꝛ alijs alia occaſio foꝛnicandi:ſcꝫ aſpectus mulierum.
Unde Geneſ.iij.Vidit mulier q̄ bonum eſſet lignum ad
veſcendum: et pulchꝛuꝫ oculis.aſpectuq̄ꝫ delectabile ꝛc.
vbi Gregoꝛ. et dixi. ſ̄.Non debemus intueri quod non
licet cōcupiſci.Geneſ.xxxiiij. Quum vidiſſet Dinam ꝛc.
et Geñ.xxxix. Iniecit dn̄a oculos in Joſeph.et.ij.Reg. xj.
Vidit Dauid Berſabee ꝛc.Et de Judith legit̄ Judith.x.
Statim captus eſt in ſuis oculis Holofernes. Eccl̄i. xvj.
dicitur de muliere. Laqueus eſt venatoꝛū. Et Pꝛouerbi.
xxiij.Fouea ꝓfunda meretrix.Eccl̄i.ix. Ne reſpicias mu-
lierem multiuolam.Et ibidem.ꝛ Job.xxxj.Virginem nō
conſpicias ne foꝛte ſcandalizeris in decoꝛe illi⁹.Et ibidē
Eccl̄i.ix.Auerte faciem tuā a muliere compta.ꝛ ne circū-
ſpicias ſpeciem alienam.Propter ſpeciem mulieris mul
ti perierunt.et ibi.Speciem mulieris aliene multi admi-
rati repꝛobi facti ſunt. Thꝛeñ. iij. Oculus meus depꝛe-
datus eſt animam meam ꝛc. ¶ Plures differentias
rerum oſtendit viſus q̄ ceteri ſenſus. vide quod legitur
et not. de conſe. diſtinc.iiij.veniſti. in gloſ.i. quod audie-
ris.ꝛ.iij.q.ix.teſtes.in gloſ.i.aliquo. Unde miniſtrat ma-
teriā tentationis et quantū ad concupiſcentiam carnis/
et quantum ad concupiſcentiam oculoꝛum/et quantum
ad ſuperbiam vite.que tria regnant in hoc mundo.j. Jo.
ij.Unde philoſophus.Totius hominis eſt libertas ocu-
los perdidiſſe. Unde ſuper illud Mat. vij. Quid vides
feſtucam ꝛc. gloſ. Oculus qui poſt culpam in paradiſo
eſt reſeratus:moꝛes videt: non vnde pꝛoficiat/ſed vnde
in deterius cadat. Job.xxxj.in pꝛinci. Pepigi fedus cum
oculis meis:ne cogitarem quidem de virgine. Vñ Greg.
Ne minus caute reſpiceret:quod poſt inuitus amaret.li-
gua aliquoties ceſſat loqui:ſed oculi non ceſſant reſpice
re.ij. Pet. ij. Oculos plenos habentes adulterio. Quod
pꝛopꝛie locum habet in religioſis loquentibus cum ſuis
deuotis ſanctimonialibus non chꝛiſti.Et nihil oculo ne-
quius.Eccl̄i.xxxj.Unde et leguntur quidā philoſophi ſi-
bi oculos eruiſſe.Et Aug.̄ de fide chꝛiſtiana.ꝛ eſt.xxxij.q.
v.nec ſolo.Nec ſolo affectu ꝛ tactu:ſed aſpectu quoq̄ꝫ ap-
petit ꝛ appetitur concupiſcē̄tia feminarum. Nec dicatis
vos animos habere pudicos:ſi habeatis oculos impudi
cos.quia impudicus oculus impudici coꝛdis eſt nūtius.
et quum ſe ſibi inuicem etiam tacente lingua conſpectu
mutuo coꝛda nuntiantur impudica:et ſm̄ cōcupiſcentiā
carnis alterutro delectantur ardoꝛe:etiā intactis ab im-
munda violatione coꝛpoꝛibus:fugit caſtitas ipſa de mo-
ribus. Ad idem.c.q.c.ſicut.ꝛ.c.qui viderit. ¶ Alia occa-
ſio foꝛnicationis religioſis ꝛ alijs eſt colloquium mulie-
rum.et eo q̄ verba earum rete ſunt. Pꝛouerb. vij. loquit̄
de muliere. Irretiuit eum multis ſermonibus . Et collo-
quium caruꝫ ignis eſt. Eccl̄i.ix. Colloquium enim illius
quaſi ignis exardeſcit. ꝛ gladio cōparat̄. Pꝛouer. v. ibi.
Labia meretricis.ꝛ.j.ꝛ acuta quaſi gladius biceps.Can
tus etiam earū et choꝛeizare cum eis periculoſum eſt et
incitamentum libidinis.Eccl̄i.ix.Cū ſaltatrice ne ſis aſſi
duus.xxij.q.iiij.vnuſquiſq̄ꝫ. Eccl̄s. ij. Feci mihi cantoꝛes
et cantatrices. Ubi dicit magiſter Hugo de ſancto victo-
re.O infelix:nūquid his delectationibus queres ſapien-
tiam quam querere pꝛopoſuiſti? Exiſſe videbaris a va-
nitate:quomodo cantico reuerſus es:niſi quia in circūi-
tu cum impijs ambulaſti:et in voluptate tua ſemita tua
et captiuus factus es vanitatis. Eſa. xiiij. Reſpondebūt
tibi vlule. vbi dicit gloſ. Vlule ſūt magnitudinis coꝛuine:
que roſtro in palude fixo hoꝛrende ſtrident. Tales ſunt
mulieres que in choꝛeis clamoꝛem hoꝛrendum emittūt:
dum cantica ad immunditiam incitandam canūt. Quic-
quid in choꝛeis fit:totum ad immunditiam irritat. Nam
et tactus manuum recipꝛocus/et oculoꝝ aſpectus/ꝛ au-
ditus immundus/ꝛ odoꝛ carnalis/et ſaltus petulcus la-
quei moꝛtis ſunt.ꝛ de talibus oꝛitur idololatria. Exodi.
xxxij. Sedit popul⁹ manducare.et ibi. Surrexerunt lude
re.i.choꝛeizare.ꝛ ibi. Vitulum adoꝛauerunt. Unde et dici
tur ibi. Vocem cantantium ego audio.ꝛ ſequitur. Et vi-
dit vitulum et choꝛos.ꝛ ibi. Coꝛrumpūtur etiā boni mo-
res per colloquia praua.j.ad Coꝛinth.xv. ¶ Alia occaſio
immunditie in eis ꝛ in alijs eſt tactus impudicus in ſe et
in mulieribus et in maſculis. Eccl̄i.ix. Cum aliena mulie
re non ſedeas omnino:nec accūbas cum ea ſuper cubitū:
Et Eccl̄i.xxj. Qui tenet illam:quaſi qui appꝛehēdit ſcoꝛ-
pionem. Et Eccl̄i. vij. Vincula ſunt manus ei⁹. Pꝛouer.
vj. Numquid poteſt homo ignem abſcondere. Hierony.
Qui tangit carnē mulieris:non euadet ſine periculo ani
me ſue. Ad hoc facit exemplū Fundane ciuitatis epiſco-
pi Andree quod ſupꝛa poſui . Et de pꝛeſbytero greco. et
de ſancto patre non tangente matrem. Eccl̄i.xiij. Qui te-
tigerit picem:coinquinabitur ab ea. Unde legit̄ de quo-
dam patre q̄ quum percuſſiſſet in naribus diabolum ap-
parentem ſibi in foꝛma mulieris:q̄ ex tunc manus ei⁹ cō
putruit intolerabiliter per tres annos. Tanta eſſe poſſet
delectatio cum conſenſu in tactu:etiā in tactu man⁹ mu-
lieris vel iunioꝛis:q̄ ibi eſſet moꝛtale peccatū.ita eſt peri-
culoſus ſenſus tactus.quem frater Jacob⁹ benedicti leo
nem vocabat. Unde non eſt tutum maxime iuuenib⁹ reli
gioſis tradere manus deoſculandas mulieribus. maxi-
me iuuenibus vel adoleſcentulis.nec tenere man⁹ com-
plicatas cum manibus eoꝛū.quia totum coꝛpus earum

Colloq̄-
um mu-
liebꝛe.

Tactus
ipudic⁹.

et eoꝝ ignis eſt. cui debet dici a ſapiēte caſtiſſimo. Noli me tangere. ſicut pater in exemplo ſupra poſito de beato Lodoico: qui matrem noluit deoſculari. ad hoc. xxxij. diſt. hoſpitiolum. vbi dicit Hieroñ. Si bonum eſt mulierē nō tangere: ergo malum eſt tangere. ⁊ xxxij. q. v. nec ſolo. De tactibus impudicis in ſe refigi. ſ. in iſta. ij. parte. in expoſitione threnorum. in. ij. ar. in. §. plura ergo. ꝟ. eſt autē. cū ver. ſe. ¶ Alia occaſio eſt videre vel ſentire alios pariter cōmiſceri. quia ex hoc icitatur natura corrupta ad libidinem. Unde ꝯcilium toletanū. Procliuis eſt ad voluptatē et imitatrix natura vitiorum. xxx. q. iij. c. ij. Non expedit caſtis habitare cum cōiugatis. Pro omibus iſtis corruptionibus mentalibus ⁊ ſenſuum dicebat ſanctus Baſilius. Mulierem non cognoui: ⁊ virgo non ſum. quia vera pudicitia nō ſolum eſt in corpore: ſed in animo potius ⁊ ſenſibus. xxxij. q. v. per prima. xvj. c.

¶ Articulus. lxxiiij. A

EXpeditis preuaricationibus aliquorum religioſorum in tribus ſubſtantialibus que pꝛomittunt ſcʒ in paupertate / obediētia / ⁊ caſtitate. et hec pleniſſime pro eoꝝ ſalute. ad alia eorum vitia etiam in quibus hodie participant cum alijs hmōi hominibus accedamus. Unde ⁊ eorum aliud vitioſum cōmuniter eſt ambitio. Nam iſto carnali tempore religioſi quidam magis ſunt ambitioſi ad ſcientiam honores et gloriā hui⁹ mūdi: q̄ alij ſeculares. Nā et per ſe et ꝑ amicos conſanguineos ſuos intus et extra ordinem honores ⁊ ſtudia (vt preſint) procurant: ⁊ precibus et exenijs ꝫ frequenter minis et terroribus ⁊ malitijs et cauillationibus. Nam ⁊ cōmuniter ad nullum aliū finem ſtudent multi ex eis (ſicut experiētia manifeſtat) niſi vt poſſint fratribus dn̄ari: ⁊ in ordine et extra ordinē exaltari. Un̄ nec cōiter vacāt ſtudio diligēter: ⁊ cōiter parū ſciūt. q: ꝓ nō diligūt ſcientiā: q̄ eſt donū ſpūſſancti. Eſa. xj. ꝓpter eius finem debitum. vt deum melius cognoſcant: ⁊ ei ſeruiant et proximo. ſed vt ex ea potius apparenti q̄ exiſtēti honores et exemptiones ⁊ diuitias cōſequant̄. ſicut oculate videmus. Magnitudo huius peccati ambitionis cognoſcitur per penas pro eo inflictas. Chore em̄ cum multis leuitis de maioribus igne diuino ſuccenſi ſunt: q: ſacerdotium rapere voluerunt. Numeri. xvj. vij. q. j. deniq̄. Item Dathan ⁊ Abiron: q: inuiderūt Moyſi de ducatu: terra abſorbuit. ſicut ibidē legitur. et ex̄ de elec. licet. Itē Ozia rex lepra percuſſus eſt: q: ſacerdotiū occupare voluit. iiij. Reg. xv. ⁊ ij. Paral. xxvj. ij. q. vij. §. itē cū Balaā ver. ſicut ergo. ¶ Et propter hoc cōmittit̄ ſimonia. Omnis em̄ ambitioſus in ſimoniam tendit. ij. Machab. iiij. Ambiebat Iaſon frater Onie ſummū ſacerdotiū adito rege promittens argenti talenta trecenta octoginta ⁊c. Iſtud fuit peccatum primum luciferi ambientis ſedem equalem deo. Eſa. xiiij. de peni. di. ij. principiū. cum. §. pec. Bern̄. Quanti vſq̄ hodie feda ſequūtur veſtigia: immo q̄ pauci euadunt quibus libido dominādi non dominet̄ quam ſequimini miſeri? Nonne iſte eſt mons in quē aſcēdit angelus: ⁊ factus eſt diabolus? Item Bern̄. Ambitio ſubtile malum. ſecretum virus. peſtis occulta. doli artifex. mater hypocriſis. liuoris parens. vitiorum origo. criminum fomes. virtutum erugo. tinea ſanctitatis. cordiū excecatrix. ex remedijs morbos creans. Hoc peccatū diſſuadet apoſtolus ad Hebre. v. Nec quiſq̄ (inquit) ſumit ſibi honorem: ſed qui vocatur a deo tanq̄ Aaron. viij. q. j. in ſcripturis. ex̄ de elec. qualiter. Sic vocatus Nicola⁹. ſic ſanctus Ambroſius. ſic ſanctus Seuerus. lxj. diſ. §. his oībus. ſic Matthias. Actuū. j. xxvj. q. ij. nō exēplo. ſic Ioſue Ioſue. j. viij. q. j. moyſes. Quoniam etiam quos canonica electio et concors vocat: deus vocare preſumitur. viij. q. j. licʒ ergo. j. q. j. ordinationes. c. ſiquis neq̄. Sed hodie canonica electio facta eſt diabolica. Plures em̄ ſunt in eccleſia qui eliguntur a diabolo: q̄ a deo. ⁊ qui non per gratiam dei: ſed per gratiā hoim electi ſunt permittente deo j. q. j. ſiquis neq̄. ⁊ c. nullus itaq̄. viij. q. j. audacter. Unde non deberent tales p̄lati ponere in literis ſuis / gr̄a dei. ſʒ gratia hoim et dei furoris electos. Oſee. xiij. Dabo tibi regem in furore. Spūs mendax aſcendit in core latum ⁊ altum. iij. Regum. xxij. ⁊ dicit. Aſcende in Ramoth galaad. Ramoth interpretatur excelſum ſignum. ⁊ ſignificat dignitatem. cui⁹ appetit⁹ eſt certū ſignū reprobationis. q: ſm Greg. quicūq̄ deſiderauerit primaturā in terra: inueniet cōfuſionem in celo. Nec inter ſeruos chriſti cōputabitur: qui de primatu tractauerit. xl. diſtic. quicūq̄. al's eſt ſub. c. multi. Gala ad interpretat̄ tranſmigrantes teſtes. q: ibi fit tranſmigratio de bonitate in iniquitatem. pſ. x. Tranſmigra in montē ſicut paſſer. q: honores poti⁹ detegunt ſm Archid. q̄ mutant mores. ſicut ptʒ in Saule an̄ regnū humili / poſt ſuperbo. j. Reg. xv. Greg. Supbus toties ad culpā apoſtaſie dilabit̄: quoties preeſſe hoibus delectatur. Chry. O prelate: tāto igit̄ ſubmittis caput oneri. Sed quem cōtigerit ſaluari de ijs qui principant̄ in tātis ruinis ⁊ tanta pigritia? video tamē currentes et ſpōte ſe proijcientes in pericula. Nūeri. xxv. Tolle cūctos principes populi: et ſuſpende eos ꝯtra ſolem. vbi Greg. Hec ſi hoies cogitarent: principatus nō ambirent. ſufficit em̄ ꝑ peccatis proprijs argui et reddere rationē. quid neceſſe eſt ꝑ peccatis ppl'i oſtērari cōtra ſolē? Fugit chriſtus in montē quū vellent eū facere regē. Ioā. vj. Greg. Rex fieri noluit: ad crucis vero patibulū ſpōte venit. Oblatam gloriā culminis fugit. penaʒ probroſe mortis appetijt. vt mēbra eius diſcerēt fauores mūdi fugere: terrores minime timere. Contra ambitioſos. j. q. j. pricipat⁹. ⁊ c. nullus itaq̄. vbi de hoc. ⁊ q. vj. c. vlti. vbi de hoc. ⁊ q. vij. ſancim⁹. lxj. diſt. miramur. viij. q. j. in ſcripturis. ⁊ c. qui epiſcopatū ex̄ de preben. q: intantum. ex̄ de reſcrip. q: per ambitioſiʒ lib. vj. de elec. auaritie. in prin. lib. vj. ⁊ c. quorūdam. quod c. expreſſe loquit̄ de ambitiōe religioſoꝝ. Cito me de hoc vitio expediui: q: que hic de hoc ſcripſi ⁊ plura alia ptractaui ſupra in prima parte. §. cum vero eccleſia. ver. habet cupido glorie. in ar. lxij. Itē in iſta. ij. parte in. ij. c. thre. in §. quō. ver. iuxta tropologiā. in ar. v.

¶ Articulus. lxxv. A

OCcultum aliud vitium religioſorū noſtri tēporis propriuʒ acidia eſt. que definitur a Damaſceno / afflictio ſiue triſtitia aggrauās. Et hec eſt infirmitas religioſoꝝ quorundam q̄ deſignati ſunt in Helia. de quo d̄r. iij. Regū. xix. q̄ quū fugeret a facie Iezabel: in deſerto proiecit ſe ad vmbrā iuniperi: et petijt aīe ſue vt moreret̄ tedio affect⁹. Scd̄m Ioan. caſſ. in lib. de acidia. Acidia d̄: tediū vel anxietas cordis. Cōtra tales acidioſos ſunt exēpla de ſole peragente cōtinue curſum ſuū ab oriēte in occidētē: qui remunerationē quaſi ſui laboris nō expectat. Eccl's. j. Oritur ⁊ occidit ſol. Augu. Indecēs eſt chriſtiano ſi radius ſolis eum in lecto inueniat. Poſſet em̄ dicere ſol ſi loqui poſſet: Amplius laboraui q̄ tu: ⁊ tamē iam ſurrexi. ⁊ tu adhuc dormis. De herbis creſcētibus: que impedimētū hn̄t caloris et frigoris. Mat. vj. cōſiderate lilia ⁊c. ¶ B Item de formica. Prouerb. vj. Uade ad formicam o piger. Ubi quinq̄ notabilia et exemplaria ſunt de ea. ſcʒ q̄ a paruo animali docet̄ hō. ar. xxiiij. q. iij. ſi habes. Scd̄m / q̄ ꝑ multos curſus ⁊ diſcurſus q̄rit cibū ſuū. et hō eſt remiſſus in q̄rendo cibo aīe ſue: et corpis etiā frequēter. ꝯ quos pſ. cxxj. Euntes ibant et flebant mittentes ſemina ſua. Eccl's. xj. Mane ſemina ſemē tuū: ⁊ veſpere nō ceſſet man⁹ tua. Tertium / q̄ non hʒ ducem quē ſequat̄: ⁊ qui puniat negligentiā eius. homo vero hʒ. vij. q. j. ſciſcitaris. Quartū eſt / q̄ purum granū eligit. et homo ſpurcius. Prouerbio. xvj. Os ſtultoruʒ diſſimile erit. Quintū / q̄ formica adeo ſe

Religioſoꝝ ambitio.

Acidia

In formica quinque conſideranda.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN